

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

MAYIS 2025

SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	4
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	11
AVRUPA KITASI	11
ALMANYA	11
AVUSTURYA	14
BELÇİKA	16
HOLLANDA	18
İRLANDA	21
İSVİÇRE	28
POLONYA	36
PORTEKİZ	39
AMERİKA KITASI	43
ABD	43
ARJANTİN	50
KANADA	52
ASYA KITASI	56
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ	56
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	58
ENDONEZYA	60
FİLİPİNLER	62
HİNDİSTAN	64
JAPONYA	66
KUVEYT	68
MALEZYA	71
SİNGAPUR	73
SUUDİ ARABİSTAN	75
TAYLAND	78
AFRİKA KITASI	80
GÜNEY AFRİKA	80
KENYA	83
MISIR	85
OKYANUSYA	88
AVUSTRALYA	88
YENİ ZELANDA	89

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	91
AB SAYISAL TEK PAZARI	91
BEREC.....	95
ENISA.....	97
ETSI	99
GSMA.....	101
ITU.....	104
UPU.....	105

ÖNSÖZ

Teknolojik gelişmeler, günümüzde ekonomik büyümeden toplumsal kalkınmaya kadar her alanda belirleyici bir güç haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), yalnızca bireylerin ve kurumların hayatını kolaylaştırmakla kalmamakta, aynı zamanda küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmanın temel taşlarını oluşturmaktadır. Elektronik haberleşme ve posta sektörü de bu dönüşüm sürecinde kritik bir rol üstlenerek, bilgi akışını hızlandırmakta ve ülkeler arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir.

Hızla değişen teknoloji dünyasında ayakta kalmak ve rekabet gücümüzü artırmak için yeni teknolojilere hızla uyum sağlamalı, etkili düzenleyici çerçeveler oluşturmalıyız. Uluslararası işbirlikleri ve teknoloji transferi gibi fırsatları değerlendirerek küresel ekonomide daha güçlü bir konum elde etmek hepimiz için önemli bir hedeftir.

Bizler, teknolojiyi yalnızca bir araç olarak değil, ekonomik büyümenin, toplumsal refahın ve uluslararası rekabetçiliğin temel unsuru olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, inovasyonu teşvik eden, stratejik adımlar atan ve güçlü bir teknoloji ekosistemi oluşturan politikalar geliştirmeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlar ile öncü ülkelerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmelerini ve düzenlemelerini içeren “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanarak BTK internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu bültenin, sektördeki paydaşlarımıza ve tüm ilgililere faydalı olmasını temenni ediyorum.

Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU
Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2025 yılı Mayıs ayı bülteninde;

- Avrupa kıtasından; Almanya, Avusturya, Belçika, Hollanda, İrlanda, İsviçre, İtalya, Polonya ve Portekiz,
- Amerika kıtasından; ABD, Arjantin ve Kanada,
- Asya kıtasından; Azerbaycan, Çin, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya, Singapur, Suudi Arabistan ve Tayland,
- Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya ve Mısır ile
- Okyanusya kıtasından; Avustralya ve Yeni Zelanda ülkelerindeki gelişmeler incelenmiştir.

• Uluslararası kuruluşlardan ise; AB Sayısal Tek Pazarı, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu, Body of European Regulators for Electronic Communications), ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association), ITU (Dünya Telekomünikasyon Birliği, International Telecommunication Union) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union) tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Öte yandan, bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International'ın "Country Updates", "Telecommunications Flashes" bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır.

Bu kapsamda, 2025 yılı Mayıs ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya'nın Telekomünikasyon Düzenleyicisi BNetzA, ülkenin bakır şebekelerden fiber şebekelere geçişi konusunda bir kamu istişaresi başlatmıştır.
- 6 Mayıs 2025 tarihinde Friedrich Merz (CDU), CDU/CSU ve SPD tarafından kurulan bir koalisyon hükümetine liderlik ederek Almanya'nın yeni federal şansölyesi olmuş ve ülkede yeni bir Dijital ve Devlet Modernizasyonu Federal Bakanlığı kurulmuştur.
- Avusturya'da Ericsson, Magenta Telekom'un faturalama operasyonlarını bulut tabanlı Ericsson Billing platformuna başarıyla taşıyarak, şirketin 5G kullanım senaryolarını desteklemeye yönelik devam eden dijital dönüşüm sürecinde önemli bir kilometre taşına imza atmıştır.
- Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü (BIPT) 2024 yılı faaliyet raporunu yayımlamıştır.
- Belçika Posta Hizmetleri ve Telekomünikasyon Enstitüsü (BIPT), Gigabit Altyapı Yasası'nın uygulanmasına yönelik ön taslak yasa hakkında bir kamuoyu istişaresi başlatmıştır.
- Belçika Posta Hizmetleri ve Telekomünikasyon Enstitüsü (BIPT), 20 Mayıs 2025 tarihinde aldığı kararla, "Vaarschool" adlı kuruluşu, 4. kategori operatör sertifikası olan "SRC" (Short Range Certificate - Kısa Menzilli Sertifika) için radyo-denizcilik eğitim merkezi olarak tanımıştır.
- Hollanda Tüketici ve Piyasalar Kurumu (ACM), Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında güvenilir işaretçi statüsü için ilk başvuruları işlemek üzere tüm hızıyla çalışmaktadır.
- İrlanda Veri Koruma Komisyonu (DPC, Data Protection Commission), 2 Mayıs 2025 tarihinde TikTok'un Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki (EEA, European Economic Area) kullanıcıların kişisel verilerini Çin'e yasadışı olarak aktararak Genel Veri Koruma Yönetmeliği'ni (GDPR, General Data Protection Regulation) ihlal ettiğine dair bulgusunu duyurmuştur.
- İrlanda'da Silicon Island isimli yeni Yarı İletken Stratejisi, Girişimcilik, Turizm ve İstihdam Bakanı Peter Burke tarafından özel bir endüstri etkinliğinde resmen başlatılmıştır.
- Dijital Bağlantı Stratejisi ve İrlanda Ulusal Genişbant Planı, İrlanda'daki tüm tesislerin yüksek hızlı dijital bağlantıya erişebileceğini öngörmektedir.

- AB, İsviçre'nin Avrupa çapında ulusal siber eğitim altyapılarını birbirine bağlayan “Cyber Ranges Federation (CRF)” projesine katılımını onaylamıştır.
- Swiss Post, aynı gün paket teslimatına yönelik beklenenden düşük talebe yanıt olarak, notime adlı iştirakini Eylül 2025 sonunda sonlandıracağını duyurmuştur.
- Yüksek güvenli baskı çözümleri sağlayıcısı Cartor Security Printers, İsviçre'nin ulusal posta servisi Swiss Post için posta pulu üretmek üzere beş yıllık bir sözleşme imzalamıştır.
- İsviçre'de hazırlanan bir yönetmelik taslağı, tüm büyük platformların kullanıcılarının kimlik ya da ehliyet fotokopilerini ya da telefon numaralarını vermelerini öngörmektedir.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), mobil numara taşınabilirliği (MNP, mobile number portability) kurallarını güncellemek için işlemlere başlamıştır.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), FiberCop'un sabit şebekeye toptan erişim hizmetleri için 2024 ve 2025 referans teklifleri hakkında kamuoyu görüşü alma süreci başlatmıştır.
- Polonya Elektronik İletişim Ofisi (UKE) tarafından Mart 2025'te tamamlanan son düşük bant spektrum ihalesi, Avrupa'nın 5G dağıtımında önemli bir dönüm noktası olurken; ihale tasarımı, sınır ötesi koordinasyon ve stratejik spektrum yönetimi konularında değerli dersler sunmaktadır.
- Portekiz'in çeşitli bölgelerini etkileyen elektrik kesintisinin ardından, İletişim Ulusal Otoritesi (ANACOM), durumun elektronik iletişim sektörü üzerindeki etkilerini izlemek ve azaltmak amacıyla en başından itibaren ve yetki alanı dahilinde proaktif bir rol üstlenmiştir.
- Eurostat verilerine göre, hizmet türüne göre Portekiz'de son on iki aydaki ortalama değişim oranı, paketlenmiş hizmetler için %4,6 ve mobil telefon hizmetleri için %7,4 olmuştur.
- Amerika Birleşik Devletleri Federal İletişim Komisyonu (FCC) Mayıs ayı başında, uydu kullanımı için 20.000 MHz'den fazla atıl durumdaki spektrumun kullanıma açılma potansiyelini inceleme kararı almıştır.

- Amerika Birleşik Devletleri Federal İletişim Komisyonu (FCC), Verizon'ın Frontier Communications'ı satın alma planına onay vermiştir.
- Amerika Birleşik Devletleri Posta Hizmetleri (USPS) 1 Ocak 2025 - 31 Mart 2025 dönemine denk gelen 2025 mali yılının ikinci çeyreğine ait finansal sonuçlarını duyurmuştur.
- Düzenleyici Enacom tarafından yayımlanan verilere göre; Arjantin'in 2024 yılı telekomünikasyon pazarı gelirleri 9,89 trilyon Peso (8,9 milyar ABD Doları) olurken, mobil iletişim gelirleri 4,66 trilyon Peso ile bunun %47'sini temsil etmektedir.
- Kanadalı köklü telekomünikasyon şirketi Bell, Kanada Radyo-televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC) ile yaşadığı anlaşmazlıkları bir üst seviyeye taşımaya karar vermiştir.
- Kanada Postası tarafından, 28 Mayıs 2025 tarihinde Kanada Posta İşçileri Sendikası'na (CUPW) sunulan son teklifler hakkında, Kanada İş Kanunu'nun 108.1. maddesi uyarınca, Kanada Endüstriyel İlişkiler Kurulu (CIRB) tarafından yönetilecek bir oylamanın yapılmasını sağlamak üzere İş ve Aile Bakanı'ndan yetkisini kullanmasını talep etmiştir.
- İşgalden kurtarılan Azerbaycan Cumhuriyeti topraklarındaki sorunları merkezi bir şekilde çözmek için kurulan Koordinasyon Merkezi'nin, Kurumlararası Merkezi'ne bağlı Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Çalışma Grubu, toplantısını Ağdam kentinde gerçekleştirmiştir.
- Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'na göre Çin, yeni kaliteli üretici güçler yetiştirme ve modern bir endüstriyel sistem inşa etme yönündeki daha kapsamlı çabalarının bir parçası olarak 6G kablosuz teknolojisi gibi yeni nesil telekomünikasyon ve dijital altyapı alanlarında inovasyonu daha da ileriye taşımayı planlamaktadır.
- Endonezya'da 12 Sayılı 2011 Tarihli Kanun ve Değişiklikleri Gereğince Hazırlanan Mevzuatın Oluşturulması Hakkındaki Yasa hükümleri kapsamında, mevzuat hazırlık sürecine toplumun katılımını sağlamak amacıyla, İletişim ve Dijital Bakanlığı tarafından 2,6 GHz Frekans Bandındaki Radyo Frekans Spektrumunun Kullanımına İlişkin Bakanlık Yönetmeliği Taslağı üzerine kamuya açık istişare yapılması gerekli görülmüştür.

- Filipinler merkezli işletmeci Globe Telecom, yapay zekanın (YZ) kullanımının işletme maliyetlerini düşürmeye yardımcı olduğunu ve şirket genelinde YZ entegrasyonunu derinleştirmek için planlar yapıldığını açıklamıştır.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, "Belirli Uydu Tabanlı Ticari İletişim Hizmetleri için Spektrum Atama Şartları ve Koşulları" hakkında Tavsiyeler yayımlamıştır.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, 13 Mayıs 2025'te "Dijital Bağlantı Düzenlemeleri için Mülklerin Derecelendirilmesi, 2024" kapsamında mülklerin dijital bağlantı için derecelendirilmesinin değerlendirilmesine ilişkin taslak kılavuzu yayımlamıştır.
- Japonya İçişleri ve Haberleşme'den Sorumlu Bakan Yardımcısı Hideto Kawasaki, 4-6 Mayıs tarihleri arasında Singapur Cumhuriyeti'ni ziyaret etmiştir.
- Gulf Business Machines (GBM), Kuveyt'in 2035 Vizyonu ile uyumlu dijital dönüşüm konusunda diyalogu teşvik etmek amacıyla Kuveyt İnovasyon Zirvesi 2025'te CloudX'i kullanıma sunmuştur.
- Kuveyt İletişim İşleri Devlet Bakanı Omar Al-Omar yaptığı açıklamada, Bakanlığın Microsoft ile stratejik ortaklığının şartlarını uygulayarak dijital entegrasyonu hızlandırma ve hükümet inovasyonunu artırma taahhüdünü teyit etmiştir.
- Malezya'da Büyük Veri Merkezi inşası için Google'ın Pearl Computing Malaysia şirketi, 1 milyar MYR (233,7 milyon ABD Doları) değerindeki anlaşmayı Gamuda DC Infrastructure adlı Gamuda şirketi ile imzalamıştır.
- Singapur'da Uluslararası Yapay Zeka Güvenliği Zirvesi "Singapur Uzlaşısı" konferansı yapılmıştır.
- Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST tarafından temsil edilen Suudi Arabistan Krallığı, Türkiye Cumhuriyeti'nde düzenlenen 15. Uluslararası Elektronik İletişim ve Posta Düzenleyicileri Konferansına katılmıştır.

- Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST, Suudi Arabistan'daki internet ekosistemi ve kullanımı hakkında güvenilir veriler sunan ve en son istatistiklere göre hizmet kalitesindeki gelişmeleri izleyen Suudi İnternet Raporu 2024'ü yayımlamıştır.
- Tayland merkezli yapay zeka ve bulut platformu firması SIAM.AI ile ilgi alanları arasında internet, yapay zeka (YZ) ve bulut bilişim bulunan Güney Koreli teknoloji şirketi Naver, egemen bir yapay zeka işletmesi için bir mutabakat zaptı (MoU) imzalamıştır.
- Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu ICASA'nın 2024 GSMA raporunda açıklanan Güney Afrika'daki mobil internet cinsiyet farkını kapatmaya kararlı olduğu belirtilmektedir.
- Kenya Hükümeti, Dünya Bankası ile ortaklaşa, ülke ve sınırları boyunca fiber optik bağlantı ve erişimin yaygınlaştırılması üzerine çalışmaya başlamıştır.
- Mısır Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu NTRA, iletişimde şeffaflığı artırmayı ve kullanıcılara gelen aramalar üzerinde daha fazla kontrol sağlamayı amaçlayan yeni bir dizi düzenleyici ve teknik önlemi açıklamıştır.
- Mısır, Küresel Siber Güvenlik Endeksi 2024'te 100 puan alarak en yüksek performans gösteren 12 ülkeden biri olmuştur.
- Avustralya'da 30 Mayıs 2025'te yürürlüğe giren Siber Güvenlik Yasası, işletmeler için fidye yazılımı ödemelerini bildirme zorunluluğu getirmiştir.
- Spark New Zealand (Spark) Nokia ile stratejik bir ağ operasyonları ortaklığı imzaladığını duyurmuştur.
- Avrupa Komisyonu, TikTok'un Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamındaki reklam kütüphanesi yayımlama yükümlülüğünü yerine getirmediği yönünde bir ön değerlendirmede bulunmuştur.
- Avrupa Komisyonu, küresel teknoloji odaklı şirketlerin Avrupa'da kurulup büyüyebileceği elverişli bir ortam oluşturmayı hedefleyen "Avrupa Birliği Girişim ve Ölçeklenme Stratejisi – Avrupa'yı Tercih Et" başlıklı stratejiyi başlatmıştır.

- Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurumu BEREC 21 Mayıs 2025 tarihinde Brüksel'de (ve çevrimiçi olarak) numaranın kötüye kullanımı ve dolandırıcılık faaliyetlerini önleyen pratik konuları tartışmak üzere bir çalıştay düzenlemiştir.
- ENISA, NIS2 Direktifi kapsamında Avrupa Güvenlik Açığı Veritabanı'nı (EUVD) hizmete sunmuştur.
- ETSI, Avrupa Birliği destekli SUNRISE-6G projesi kapsamında, 6G test ortamlarının federasyonunu sağlamak amacıyla OpenOP (SDG OOP) adlı yeni bir Yazılım Geliştirme Grubu kurmuştur.
- ETSI Konuşma İletim Kalitesi (STQ) Konferansı, 13-14 Mayıs 2025 tarihlerinde Fransa'da düzenlenmiştir.
- ETSI Avrupa Komisyonu, 21 Mayıs 2025'te daha basit, sorunsuz ve güçlü bir Avrupa iç pazarı oluşturmayı hedefleyen yeni bir Tek Pazar Stratejisi'ne yönelik görüşünü açıklamıştır.
- GSMA tarafından yayımlanan "Dijital Cinsiyet Uçurumu Raporu 2025"e göre, düşük ve orta gelirli ülkelerde mobil internet kullanımında cinsiyet farkını kapatmaya yönelik ilerleme, 2024 yılı itibarıyla duraklama göstermiştir.
- GSMA tarafından "Küresel Spektrum Fiyatlandırma Raporu" yayımlanmıştır.
- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Genel Sekreteri Doreen Bogdan-Martin, Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü kapsamında açıklamalarda bulunmuştur.
- Dünya Posta Birliği-UPU tarafından 2002 yılından beri yönetilen ve yaklaşık 200 ülkenin resmi pul verilerini içeren WNS veritabanı, mobil uygulama formatında kullanıma sunulmuştur.
- Dünya Posta Birliği-UPU ile dijital ödemeler alanında küresel bir lider olan Visa arasında, UPU ağı içinde dijital posta finansal hizmetlerine erişimi artırmak amacıyla stratejik bir işbirliği başlatılmıştır.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI

ALMANYA

Nüfusu:	83.684.929
Yüzölçümü:	357,021 km²
Kişi Başına Düşen Gelir:	48,264 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BNETZA
Mobil Şebeke Abonesi:	111.872.000
Sabit Şebeke Abonesi:	43.000.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86

1. Almanya'da Bakırdan Fibere Geçiş

Almanya'nın Telekomünikasyon Düzenleyicisi BNetzA, ülkenin bakır şebekelerden fiber şebekelere geçişi konusunda bir kamu istişaresi başlatmıştır¹. Kamuoyu görüşleri 23 Haziran 2025 tarihine kadar alınması planlanmıştır. Bu istişare, geçiş için düzenleyici çerçeveyi şekillendirmeyi amaçlayan konuyla ilgili ilk kapsamlı belgeye dayanmaktadır. Konu daha önce ağırlıklı olarak 2024 yılında üç küçük bölgede pilot kapatma projeleri yürüten Gigabit Forumu bünyesinde tartışılmıştı. Geçişin yasal dayanağı Telekomünikasyon Kanunu'nun (TKG) 34. maddesidir ve Telekom Deutschland'ın altyapı devreden çıkarma planlarını en az bir yıl önceden bildirmesini ve bir kamu istişaresinin ardından BNetzA'nın onayını almasını gerektirmektedir.

BNetzA, geçişi tek bir düzenleyici prosedürle mi yoksa bölgeye özgü birden fazla prosedürle mi yöneteceğini değerlendirmektedir. TKG § 34, geçiş zaman çizelgesinin ve referans tekliflerdeki ve düzenleyici yükümlülüklerdeki değişikliklerin tek bir adımda onaylanmasına izin verirken, düzenleyici bunun çok

¹ 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilmektedir.

karmaşık olabileceği konusunda uyarmaktadır. Bu nedenle, Telekom'u referans teklif değişiklikleri ve düzenleyici ayarlamalar için ayrı ayrı ve önceden başvurmaya teşvik etmektedir. Geçiş, bakır erişim ürünleri ve Katman 2 ve IP Bitstream Erişimi, CFV 2.0 ve VPN 2.0 gibi fiber tabanlı hizmetler de dahil olmak üzere çeşitli referans tekliflerin güncellenmesini gerektirecektir.

Geçiş aynı zamanda yerel, merkezi ve tahsisli erişimle ilgili geçmiş pazar analizlerinden kaynaklanan düzenleyici yükümlülüklerde de revizyonlar içerecektir. Özellikle, tahsis edilmiş kapasite için yeni bir pazar analizi beklemede olup, BNetzA Telekom'un tüm bant genişliklerinde önemli pazar gücünü zaten kabul etmiştir. AB çapında 2030 yılı için önerilen bakırın kapatılması hedefine rağmen BNetzA, fiber dağıtımındaki kısıtlamalar ve düşük kullanıcı alımı nedeniyle Almanya için bunun gerçekçi olmadığını düşünmektedir. Zira fiber %50'yi geçmesine rağmen hanelerin sadece %19'u fiber kullanmaktadır. İstisare aynı zamanda geriye kalan binaların bağlanması ne kadar sürebileceği ve HFC veya 5G gibi teknolojilerin tam fiber kapsama alanı olmayan bölgelerde geçici çözümler olarak hizmet edip edemeyeceği konusunda da görüş istemektedir.

2. Almanya'nın Yeni Hükümeti Dijitalleşme ve Şebeke Genişlemesine Odaklanarak Göreve Başladı

Friedrich Merz (CDU), CDU/CSU ve SPD tarafından kurulan bir koalisyon hükümetine liderlik ederek, 6 Mayıs 2025 tarihinde Almanya'nın yeni federal şansölyesi olmuştur². Hükümetin ilk resmi icraatı çeşitli bakanlıkları yeniden yapılandırmak ve yeni bir Dijital ve Devlet Modernizasyonu Federal Bakanlığı kurmak olmuştur. Önümüzdeki dört yıl için politika yönünü belirleyen koalisyon anlaşması, dijital altyapı alanında sınırlı yeni taahhütler içermektedir.

Koalisyon anlaşması; genişbant hız iyileştirmeleri, bakırdan fibere geçiş, mobil kapsama yükümlülüklerinin devamı ve uydu teknolojisine destekten kısaca bahsederek elektronik iletişim için çok az yeni girişim içermektedir. FTTH'nin tüm

² 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilmektedir.

konutlara yaygınlaştırılması hedefi belirtilirken, belirli bir son tarih verilmemekte ve önceki hükümetin 2030 hedefine değinilmemektedir. Hükümet, kamu yararı gereği dağıtımlara öncelik vererek şebekenin yaygınlaştırılmasını hızlandırmak için bir yasa çıkarmayı hedeflemekte ve mevcut devlet yardımı programları sona erene kadar mobil altyapı şirketi MIG'nin ömrünün uzatılmasını desteklemektedir.

Spektrum politikası ile ilgili olarak hükümet, yayıncılık ve kültürel kullanım için UHF spektrum erişimini sürdürürken Avrupa düzeyinde ulusal çıkarları savunmayı taahhüt etmektedir. Ayrıca kamu koruma ve afet yardım hizmetleri için daha iyi finansman ve özel spektrum planlamaktadır. Ancak, bunun dijital karasal TV'ye mevcut tahsisleri nasıl etkileyeceği konusunda netlik sağlanmamıştır. Bu belirsizlikler, daha ayrıntılı politika kararlarının zaman içinde ortaya çıkacağına işaret etmektedir.

Liderlik değişiklikleri arasında eski sektör yöneticileri Karsten Wildberger ve Katharina Reiche'nin dijital ve ekonomik işlerden sorumlu kilit bakanlıklara atanması da yer almaktadır. Yeni dijital bakanlık, diğer birçok bakanlıktan gelen dijital politika yetkisini birleştirmekte ve büyük BT harcamaları üzerinde veto hakkı kazanmaktadır. Telekom ve enerji düzenleyicisi BNetzA yapısal olarak değişmemiş olsa da, artık altyapı politikası için yeni dijital bakanlıkla uyumlu hale getirilmiştir. Buna rağmen, BNetzA'nın bağımsız karar alma organları ve yakın zamandaki yargı incelemesi, düzenleyici konulardaki operasyonel özerkliğini güçlendirmektedir.

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km ²
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Bulut Yerel Faturalandırma Dönüşümü

Ericsson, Magenta Telekom'un faturalama operasyonlarını başarıyla bulut tabanlı Ericsson Billing platformuna taşıyarak, şirketin 5G kullanım senaryolarını desteklemeye yönelik devam eden dijital dönüşüm sürecinde önemli bir kilometre taşına imza atmıştır. Magenta Telekom'un özel bulut ortamında, Red Hat OpenShift üzerinde konuşlandırılan bu çözüm; daha hızlı hizmet işleme, artırılmış ölçeklenebilirlik ve gelişmiş sistem güvenilirliği sunmaktadır. Gerçekleştirilen bu altyapı dönüşümü, yalnızca operasyonel maliyetlerin azaltılmasına katkı sağlamakla kalmamakta; aynı zamanda mevcut faturalama sisteminin kanıtlanmış güvenilirliğini koruyarak, gelecekteki hizmet fırsatlarına da sağlam bir zemin oluşturmaktadır.

Yeni sistemin devreye alınması, genişletilmiş yazılım yaşam döngüsü desteği, güncel güvenlik yamaları ve operasyonel otomasyon gibi ilave avantajlar sağlamaktadır. Bu uygulama aynı zamanda, Ericsson ile Magenta Telekom arasındaki stratejik işbirliğinin ve güçlü ortaklık yapısının bir göstergesidir. Müşteri deneyimini etkilemeden gerçekleştirilen bu geçiş süreci; kapsamlı

faturalama çözümleri, uçtan uca sistem entegrasyonu ve Ericsson tarafından sunulan sorunsuz geçiş hizmetlerini kapsamaktadır.³

³07.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://news.europawire.eu/-ericsson-expands-partnership-with-magenta-telekom-to-enable-cloud-native-billing-transformation-for-5g-use-cases/eu-press-release/2025/05/07/13/52/47/153832/?utm_source=chatgpt-.com adresinden ulaşılabilir.

BELÇİKA

Nüfusu:	11.720.763
Yüzölçümü:	30,528 km ²
Kişi Başına Gelir:	44.283.21 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü-BIPT
Mobil Şebeke Abonesi:	11.380.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.950.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.3

1. 2024 Yılı Faaliyet Raporu

Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü (BIPT) 2024 yılı faaliyet raporunu yayımlamıştır. 2024'teki önemli gelişmeler arasında; yeni Avrupa dijital düzenlemelerinin uygulanması kapsamında BIPT'nin yetkilerinin genişletilmesi, elektronik haberleşmeye yönelik Avrupa düzenleyici çerçevesinin reformunu duyuran çalışmalar, optik fiber şebekelerinin yaygınlaştırılması kapsamında işletmeciler arasındaki işbirliği projeleri, dördüncü mobil işletmecinin pazara girişi ve posta sektöründe Paket Yasası'nın yürürlüğe girmesi yer almıştır⁴.

BIPT, düzenlenen sektörlerde kendi görevlerini yerine getirmeye doğal olarak devam etmiştir ve elektronik haberleşme ile posta hizmetlerinin geleceğini şekillendirecek çok sayıda girişime katkıda bulunmuştur. Elektronik haberleşme, posta hizmetleri ve medya pazarlarında BIPT tarafından gözlemlenen ana eğilimlere de raporda yer verilmektedir.

⁴ 28.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/consumers/-publication/annual-report-2024> adresinden ulaşılabilir.

2. Gigabit Altyapı Yasası Taslağı Üzerine Belçika’da Kamuoyu İstişaresi

Belçika Posta Hizmetleri ve Telekomünikasyon Enstitüsü (BIPT), Gigabit Altyapı Yasası’nın uygulanmasına yönelik ön taslak yasa hakkında bir kamuoyu istişaresi başlatmıştır⁵. Bu yasa taslağı; mevcut fiziksel altyapıya erişimin iyileştirilmesi, altyapı paylaşımının artırılması, inşaat çalışmalarının koordinasyonu, idari prosedürlerin sadeleştirilmesi ve binalardaki fiziksel altyapının erişilebilirliği ile kullanılabilirliğinin artırılmasını hedeflemektedir.

İstişare süreci 6 Mayıs 2025 tarihinde başlamış olup, 4 Haziran 2025 tarihinde sona erecektir. Bu süreçte, ilgili paydaşlar ve kamuoyu, yasa taslağı hakkında görüş ve önerilerini sunabileceklerdir.

3. Vaarschool’un 4. Kategori Operatör Sertifikası (SRC) İçin Radyo-Denizcilik Eğitim Merkezi Olarak Tanınması Hakkındaki Karar

Belçika Posta Hizmetleri ve Telekomünikasyon Enstitüsü BIPT, 20 Mayıs 2025 tarihinde aldığı kararla, “Vaarschool” adlı kuruluşu, 4. kategori operatör sertifikası olan “SRC” (Short Range Certificate - Kısa Menzilli Sertifika) için radyo-denizcilik eğitim merkezi olarak tanımıştır. Bu tanıma, Vaarschool’un denizcilik iletişimi alanında eğitim verme yetkinliğini resmî olarak onaylamaktadır⁶.

SRC sertifikası, denizcilik sektöründe kısa menzilli telsiz iletişimi konusunda yetkinlik kazandıran bir belgedir ve bu alanda faaliyet gösterecek operatörlerin belirli eğitimleri tamamlamasını gerektirir. BIPT’nin bu kararı, Vaarschool’un bu eğitimleri verme kapasitesine sahip olduğunu ve gerekli standartları karşıladığını göstermektedir.

⁵ 22.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/news/2538-etsi-s-statement-on-the-european-commission-s-new-single-market-strategy> adresinden ulaşılabilir.

⁶ 26.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bipt.be/consumers/publication/decision-of-20-may-2025-on-the-recognition-of-vaarschool-as-a-radio-maritime-training-centre-for-the-4th-category-operator-s-certificate-src> adresinden ulaşılabilir.

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km ²
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

DSA Kapsamında İlk Hollandalı Güvenilir İşaretçi Belirlenmesi

Hollanda Tüketici ve Piyasalar Kurumu (ACM), Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında güvenilir işaretçi statüsü için ilk başvuruları işlemek üzere tüm hızıyla çalışmaktadır. Güvenilir işaretçiler, çevrimiçi platformlar tarafından öncelikli olarak ve gereksiz gecikme olmadan ele alınması gereken yasadışı çevrimiçi içerikle ilgili bildirimler sunan kuruluşlardır. 19 Mayıs'ta ilk taslak karar yayınlanmıştır. Bu ilk karar, çevrimiçi cinsel taciz ve cinsel istismara (çocuklara yönelik olanlar dahil) karşı mücadele eden Hollandalı bir vakıf olan Offlimits'i ilgilendirmektedir. Altı haftalık kamuoyu istişaresinin ardından kesin karar açıklanacaktır. ACM tarafından yeşil ışık yakılırsa Offlimits, Hollanda'nın ilk güvenilir işaretçisi olacaktır. Şimdiye kadar dört kuruluş daha güvenilir işaretçi statüsü için ACM'ye başvuruda bulunmuştur.

4 Şubat'tan bu yana ACM, interneti daha güvenli ve adil hale getirmeyi amaçlayan Avrupa yasası olan DSA'yı yürürlüğe koymak için resmi olarak yetkilendirilmiştir. Düzenleyicinin yetkilerinden biri de güvenilir işaretleyici statüsünü vermektir. Bu "işaretleyiciler", çevrimiçi buldukları yasadışı içerikleri ilgili platformlara bildiren kuruluşlardır.

ACM Yönetim Kurulu Üyesi Manon Leijten “Çevrimdışında yasadışı olan şey, çevrimiçi olarak da yasadışı olmalıdır. DSA, internette hangi tür bilgilerin yasadışı olduğunu belirlemez ve bu konu, ceza hukuku, gizlilik hukuku veya tüketici koruma hukuku gibi diğer yasalar tarafından belirlenir. DSA, çevrimiçi hizmet sağlayıcılarının platformlarındaki içeriği nasıl işledikleri konusunda hesap verebilirlik almaları gerektiğini garanti eder. Güvenilir işaretleyiciler bu bağlamda önemli bir rol oynar. Offlimits'e güvenilir işaretleyici statüsü verilirse, işini daha da etkili bir şekilde yapabilir.” açıklamasında bulunmuştur.

Güvenilir işaretleyiciler, sosyal medya ve çevrimiçi pazar yerleri de dahil olmak üzere çevrimiçi platformlara yasadışı çevrimiçi içeriği tespit eden ve bildiren sertifikalı kuruluşlardır. Offlimits durumunda olduğu gibi yasadışı ürünler, terörist içerik veya cinsel taciz genellikle belirli bir içerik türüne odaklanırlar. Çevrimiçi platformların güvenilir işaretleyicilerden gelen bildirimleri önceliklendirmesi gerekmektedir. Ancak bu, bildirilen içeriğin hemen kaldırılması gerektiği anlamına gelmez. Platform her bildirim ayrı ayrı değerlendirebilir ve farklı bir sonuca varabilmektedir.

Yalnızca Hollanda'da bulunan kuruluşlara ACM tarafından güvenilir işaretleyici statüsü verilebilmektedir. Örneğin, kuruluşların kanıtlanabilir uzmanlığa ve yeterliliğe sahip olması gerekmektedir. Ayrıca bildirimleri titiz, doğru ve objektif bir şekilde yapmaları gerekmektedir. Ayrıca, çevrimiçi platform sağlayıcılarından bağımsızdırlar. Örnekler arasında STK'lar, yardım hatları ve ticaret birlikleri yer alır. Bireylere bu statü verilemez. Ancak yine de yasa dışı içerikleri bildirebilirler, ancak güvenilir işaretçilerden farkı, ikincisinden gelen bildirimlere öncelik verilmesidir.

ACM, tek tip kamu hazırlık prosedürünün bir parçası olarak, taslak kararı ve bununla ilgili belgeleri kamuoyunun görüşüne sunmak üzere web sitesinde yayınlamaktadır. Taslak kararla ilgili tüm görüşler, yayımlanmasından itibaren altı hafta sonrasına kadar ACM'ye sunulabilmektedir. Bu görüşler, kararın kesinleştirilmesinde dikkate alınacaktır.

Şimdiye kadar, dört kuruluş daha güvenilir işaretçi statüsü için ACM'ye başvuruda bulunmuştur. Başvuruda bulunmak isteyen kuruluşlar bunu ACM'nin web sitesi üzerinden yapabilmektedir. Güvenilir bayrakçı statüsü verilen kuruluşlar ayrıca Avrupa Komisyonu siciline eklenecektir.⁷

7 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.acm.nl/en/-publications/designation-first-dutch-trusted-flagger-under-dsa-near> adresinden ulaşılabilir.

İRLANDA

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

1. İrlanda Veri Koruma Kurumundan Tiktok'a 530 Milyon Avro Para Cezası

İrlanda Veri Koruma Komisyonu (DPC, Data Protection Commission), 2 Mayıs 2025 tarihinde TikTok'un Avrupa Ekonomik Alanı'ndaki (EEA, European Economic Area) kullanıcıların kişisel verilerini Çin'e yasadışı olarak aktararak Genel Veri Koruma Yönetmeliği'ni (GDPR, General Data Protection Regulation) ihlal ettiğine dair bulgusunu duyurmuştur. DPC, ihlal nedeniyle TikTok'a 530 milyon Avro para cezası vermiştir. Bu, GDPR kapsamında veri koruma ihlalleri için verilen en yüksek üçüncü para cezasıdır.

GDPR Kapsamındaki En Büyük On Para Cezası

Ülke	Şirket	Ceza(€)
 Ireland		1.2bn
 Luxembourg		746m
 Ireland		530m
 Ireland		405m
 Ireland		390m
 Ireland		345m
 Ireland		310m
 Netherlands		290m
 Ireland		265m
 Ireland		251m

Yetkili kurum ayrıca şirketin altı ay içinde işleme operasyonlarını uyumlu hale getirmesini veya bu zaman dilimi içinde bunu yapmamışsa Çin'e veri transferlerini askıya almasını emretmiştir.

Nisan 2025'te DPC, işbirliği mekanizması kapsamında (GDPR'nin 60. maddesi) diğer Avrupa veri koruma otoritelerine (DPA'lar, European data protection authorities) davayla ilgili bir taslak karar sunmuştur. Ancak DPC, herhangi bir itirazda bulunulmadığını kaydetmiştir. DPC'nin önümüzdeki aylarda tam kararı yayınlaması beklenmektedir.

DPC, TikTok'un denetleyici veri koruma otoritesi olarak, şirketin Çin'e yaptığı veri transferlerinin yasallığı hakkında bir soruşturma başlatmıştır. Soruşturma ayrıca, bu tür transferlerle ilgili olarak kullanıcılara bilgi sağlanmasının GDPR'nin şeffaflık gerekliliklerini karşılayıp karşılamadığını da incelemiştir.

GDPR uyarınca, kişisel verilerin AB'den AB dışı ülkelere aktarılmasına yalnızca sınırlı sayıda durumda izin verilmektedir. Bunlara şunlar dahildir:

- Üçüncü bir ülkenin kişisel verilerin yeterli düzeyde korunmasını sağladığını kabul eden bir Avrupa Komisyonu yeterlilik kararının varlığında,

- Bu kararın yokluğunda, verileri aktaran şirket "uygun güvenceler" (örneğin, standart sözleşme maddeleri (SCC'ler, standard contractual clauses) veya bağlayıcı kurumsal kurallar) sağlamışsa ve
- Bu kararın yokluğunda, belirli muafiyetler geçerliyse (aktarımların olası riskleri hakkında bireyler bilgilendirildikten sonra onaylarını verdiklerinde).

Komisyon, Çin ile ilgili bir yeterlilik kararı vermemiştir. Bu nedenle, Çin yasalarının esasen AB yasasına eşdeğer bir koruma düzeyi garanti edip etmediğini değerlendime sorumluluğu TikTok'a aittir. Şirket, Çin'e yaptığı veri aktarımları için SCC'ler ve ek tedbirler uygulamıştır. Ancak DPC, TikTok'un, Singapur ve ABD'deki sunucularda saklanan ve Çin'deki personel tarafından uzaktan erişilen AEA kullanıcıların kişisel verilerinin AB içinde garanti edilene eşdeğer bir koruma düzeyine sahip olduğunu gösteremediği için GDPR'nin 46(1) maddesini ihlal ettiğini tespit etmiştir.

TikTok, Terörle Mücadele Yasası, Karşı Casusluk Yasası, Siber Güvenlik Yasası ve Ulusal İstihbarat Yasası gibi Çin yasaları uyarınca Çin yetkililerinin bu verilere potansiyel erişimiyle ilgili endişeleri gidermede başarısız olmuştur. DPC, bu ihlal nedeniyle TikTok'a 485 milyon Avro para cezası vermiştir.

Ayrıca DPC, TikTok'un gizlilik politikasının kullanıcılara kişisel verilerin üçüncü ülkelere aktarılması hakkında yeterli bilgi sağlamadığını tespit etmiştir. Gizlilik politikası, üçüncü ülkeleri belirtmemiş veya aktarımı oluşturan işleme operasyonlarının niteliğini açıklamamış ve bu nedenle GDPR'nin 13(1)(f) maddesini ihlal etmiştir. DPC, bu ihlal nedeniyle de TikTok'a 45 milyon Avro para cezası vermiştir.

TikTok, soruşturma sırasında DPC'ye Çin'deki sunucularda AEA kullanıcı verilerini saklamadığını bildirmiştir. Ancak daha sonra Nisan 2025'te DPC'ye Çin'deki sunucularda sınırlı sayıda AEA kullanıcı verisinin saklandığını keşfettiğini bildirmiştir.

DPC, diğer Avrupa DPA'larıyla istişare ederek şu anda daha fazla işlem yapılıp yapılmaması gerektiğini değerlendirmektedir.⁸

2. İrlanda Ulusal Yarı İletken Stratejisi

İrlanda'nın Silicon Island isimli yeni Yarı İletken Stratejisi, Girişimcilik, Turizm ve İstihdam Bakanı Peter Burke tarafından özel bir endüstri etkinliğinde resmen başlatılmıştır. Bu büyük yeni girişim, İrlanda'nın küresel yarı iletken endüstrisindeki rolünü güçlendirmek ve Hükümet taahhüdü için önemli bir Programı yerine getirmek üzere tasarlanmıştır.

Avrupa Çip Yasası ve AB Dijital On Yıl Programı ile uyumlu Ulusal Yarı İletken Stratejisi (Silicon Island); ülkenin Avrupa'nın yarı iletken geleceğinde önemli bir oyuncu olması için öncelikli işler oluşturarak, büyük yatırımlar çekerek ve ileri teknoloji liderliğini derinleştirerek İrlanda'nın yarı iletken sektörünü büyütme için net bir yol haritası ortaya koymaktadır.

Lansmanda konuşan Bakan Burke şunları söylemiştir: *“Bir sonraki sınıra, yarı iletkenlere odaklanıyoruz. İrlanda'nın halihazırda 130'dan fazla yerli ve çok uluslu şirket, 20.000 iş ve yıllık 13,5 milyar avroluk ihracatla güçlü bir yarı iletken tabanı var. Ancak doğru destekle çok daha fazlasını yapabileceğimize inanıyorum. İrlanda 2040 yılına kadar 34.500'e ulaşan yeni yarı iletken görevini destekleyebilir.”*

Sanayi, akademi, hükümet ve araştırma ortaklarıyla kamuoyu istişaresiyle geliştirilen Silicon Island, sektörün ekosistemini genişletmeye, geleceğe hazır bir yetenek havuzu oluşturmaya ve gelişmiş üretim, tasarım ve Ar-Ge alanlarında ortaya çıkan fırsatları yakalamaya odaklanmaktadır. Strateji, yarı iletken endüstrisini inovasyon ve dijital büyümenin önemli bir kolaylaştırıcısı olarak kabul etmektedir. Temel hedefler şunlardır:

1. Bölgesel bir konumda öncü bir üretim tesisi de dahil olmak üzere büyük endüstriyel yatırımların güvence altına alınması,

⁸ 07.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/FLECIE20250001> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Finans ve ticarileştirme yollarına erişim yoluyla yeni kurulan şirketlerin ve yan kuruluşların desteklenmesi ve
3. Araştırma kapasitesinin güçlendirilmesi ve İrlanda'nın uluslararası alanda yarı iletken mükemmelliğinin merkezi olarak tanıtılmasıdır.

Bakan Burke, Silikon Adası'nın stratejik önemine dikkat çekerek şunları söylemiştir:

“Yapay zekadan kuantum hesaplama ve yeşil dönüşüme kadar, yarı iletkenler küresel inovasyonun merkezinde yer almaktadır. Bu strateji, İrlanda'nın Avrupa Çip Yasası'nı yerine getirme ve bu hayati sektörde küresel bir lider olma taahhüdüdür. İrlanda, bir sonraki büyük fırsat olarak çiplere yöneliyor. Hedeflerimize ulaşmak için yapılan çalışmaların çoğu halihazırda devam ediyor. Tyndall'ın üç AB Pilot Hattına katılımı için ulusal ve AB fonlarından 70 milyon Avronun üzerinde bir miktarı şimdiden ayırdık. Avrupa Çip Yasası kapsamında ulusal bir yeterlilik merkezi olan I-C3'ü kurduk ve Analog Devices ve 14 AB Üye Devleti ile Mikroelektronik hususunda IPCEI'de güçlerimizi birleştirdik. Çalışma burada bitmiyor. Bu Stratejide belirtilen çıktılar, özel bir endüstri liderliğindeki Yarıiletken Danışma Konseyi tarafından yönlendirilecek. Güçlü bir konumda olsak da daha da ileri gitmeliyiz. Bu Strateji, İrlanda'yı küresel yarıiletken endüstrisinin ön saflarına taşımayı hedefliyor ve İrlanda ile İrlanda şirketlerinin bu hayati teknolojide dünya lideri olmalarına giden bir yolculuğun başlangıcını işaret ediyor. Liderlik etmeye hazırız”.

Tyndall Ulusal Enstitüsü CEO'su Profesör William Scanlon da şunları söylemiştir:

“Stratejinin yayınlanmasını ve Hükümetin İrlanda'daki yarı iletken endüstrisi ve ekosistemine yönelik desteğini ve hırsını memnuniyetle karşılıyorum. Ulusal yarı iletkenler enstitüsü olarak Tyndall, işbirlikçi araştırma, inovasyon, yetenek ve becerilerin geliştirilmesi yoluyla stratejinin sunulmasında rol oynamaktan gurur duyuyor.”⁹

3. İrlanda'da Dijital Bağlantı

Dijital Bağlantı Stratejisi ve İrlanda Ulusal Genişbant Planı, İrlanda'daki tüm tesislerin yüksek hızlı dijital bağlantıya erişebileceğini öngörmektedir. Yüklenici National

⁹ 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://enterprise.gov.ie/en/news-and-events/departments-news/2025/may/20250519.html> adresinden ulaşılabilir.

Broadband Ireland (NBI), 2026 yılına kadar İrlanda'da 560.000 tesisi kapsayacak şekilde ağırlıklı olarak fiber tabanlı bir ağ inşa edecektir.

Sorumlu makamlar:

- Çevre, İklim ve İletişim Bakanlığı, Ulusal Genişbant Planı'nı da içeren telekomünikasyon konularıyla ilgili olarak ulusal ve AB düzeyinde politika oluşturmaktan sorumludur.
- İletişim Düzenleme Komisyonu, telekomünikasyon pazarı için düzenlemeler sağlamaktadır.

2023 yılında güncellenen İrlanda Ulusal Genişbant Planı, 2026 için hedefler belirlemektedir. Temel hedefleri, sürdürülebilir makroekonomik büyümeye ve rekabet gücüne katkıda bulunmaktır.

Hükümet, Kasım 2019'da ulusal genişbant planının uygulanması için sözleşmeyi imzalamıştır. Yüklenici National Broadband Ireland, İrlanda'da 560.000 tesisi kapsayacak şekilde, minimum 150 Mbps indirme hızına sahip, ağırlıklı olarak fiber tabanlı bir ağ inşa edecektir. Yaklaşık 146.000 kilometre fiber, İrlanda'nın kara kütlelerinin %96'sını kapsayacaktır. NBI, bölgede hizmet vermeye istekli tüm perakende ve toptan hizmet sağlayıcılarına pasif ve aktif toptan ürünler sunan bir işletmeci olacaktır. Hizmetler, en büyüğünden en küçüğüne kadar tüm genişbant perakende sağlayıcılarına ayrımcılık yapılmadan sunulacaktır.

2022'den itibaren Dijital Bağlantı Stratejisi genel hedefleri belirlemektedir. Buna göre, tüm genişbant bağlantı noktalarına ve tüm okullara dijital bağlantı teslimatı 2023'e kadar tamamlanacaktı ve devamında tüm İrlanda haneleri ve işletmeleri en geç 2028'e kadar bir Gigabit ağıyla ve tüm nüfuslu alanlar en geç 2030'a kadar 5G ile kapsanacaktır. Dijital bağlantı, öncelikle telekomünikasyon sektörünün ticari yatırımı yoluyla sağlanacaktır. Hükümet, altyapıya ticari yatırımı Hükümet liderliğindeki girişimlerle tamamlamak ve diğer stratejik hizmet sağlayıcıları kolaylaştırmak da dahil olmak üzere Gigabit ve 5G bağlantısını artırmak için önlemler alacaktır.

Hükümetin dijital bağlantıya ilişkin hedefleri, 2022'de yayınlanan Dijital Bağlantı – Dijital İrlanda Çerçevesi adlı ulusal stratejide de belirtilmiştir. Strateji, İrlanda ekonomisi ve toplumu genelinde dijital geçişi sağlamaktır. Hedef, Ulusal Geniş Bant Planı, Uzaktan Çalışma Merkezleri ve Genişbant Bağlantı Noktaları dahil olmak üzere bağlantıyı herkese sunmak ve tüm İrlanda hanelerinin ve işletmelerinin en geç 2028'e kadar Gigabit ağıyla ve tüm nüfuslu alanların en geç 2030'a kadar 5G ile kapsanmasını sağlamaktır.

Dijital bağlantı haritalamasıyla ilgili olarak, İrlanda hükümeti etkileşimli bir Yüksek Hızlı Geniş Bant Haritası oluşturmuştur. Haritalama aracı, işletmeciler tarafından kapsanan alanlara ve Ulusal Genişbant Planı'nın Devlet Müdahalesine tabi alanlara genel bir bakış sağlamaktadır. Harita, tesislerin beyazdan griye doğru hareketini yansıtmak için üç ayda bir güncellenmektedir.

Kurtarma ve Dayanıklılık Fonu'ndan, kamu yönetimlerinin 5G teknolojilerinden en iyi şekilde faydalanmasına yardımcı olacak bağlantı tedbiri için 19 milyon Avro ayrılmıştır. Yatırım, daha hızlı cevap sağlamak için uç bilgi işlem düğümlerini kullanan yüksek hızlı bir omurgaya sahip düşük gecikmeli bir platform oluşturmaktan oluşmaktadır. Ayrıca, okullar için özel dijital altyapı programı kapsamında okullara yüksek hızlı genişbant bağlantısı sağlanması için 13,5 milyon Avro ayrılmıştır.¹⁰

¹⁰ 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-connectivity-ireland> adresinden ulaşılabilir.

İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1. AB, İsviçre'nin “Cyber Ranges Federation” (CRF) Projesine Katılımını Onayladı

AB, İsviçre'nin Avrupa çapında ulusal siber eğitim altyapılarını birbirine bağlayan “Cyber Ranges Federation” (CRF) projesine katılımını onaylamıştır. Girişim kapsamında katılımcılar siber savunma uygulamaları konusunda ortak tatbikat, eğitim ve araştırmalar yürütmektedir.

CRF, yapay zeka araçları, otonom araçlar ve elektrik şebekeleri ve askeri sistemler gibi güvenli kritik altyapıları içeren işbirliğine dayalı teknoloji geliştirmeyi desteklemek için ulusal siber eğitim merkezleri ve endüstrileri birbirine bağlamaktadır.

Ana hedefi, ulusal siber savunma yeteneklerini birleşik bir sisteme entegre etmek ve genişletmek, üye ülkeler arasında test, doğrulama ve deney gibi süreçleri standartlaştırmaktır. Avusturya, Belçika, Bulgaristan ve Finlandiya'nın da dahil olduğu CRF'ye Estonya liderlik etmektedir. Fransa, İtalya, Letonya ve Lüksemburg da projenin bir parçasıdır.¹¹

¹¹ 26.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://thedefensepost.com/2025/05/26/switzerland-european-cyber-defense/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Swiss Post Aynı Gün Teslimat Hizmetine Son Verecek

Swiss Post, aynı gün paket teslimatına yönelik beklenenden düşük talebe yanıt olarak, notime iştirakini Eylül 2025 sonunda sonlandıracağını duyurmuştur.

Swiss Post ve yan kuruluşu notime, 2018'den bu yana Almanca konuşulan İsviçre ve Batı İsviçre'deki çeşitli şehirlerin çevresindeki banliyölerde aynı gün teslimat hizmeti sunmaktadır. Ancak Swiss Post'a göre, başlangıçtan bu yana çok az müşteri bu seçeneği kullanmış ve hizmet için ödeme yapmaya istekli olmadıkları belirtilmiştir.

Swiss Post, aynı gün teslimat hizmetinden yararlanan yaklaşık 20 ticari müşterinin tamamıyla iletişime geçeceğini belirtmiştir. Swiss Post tarafından doğrudan ticari ve özel müşterilere sunulan aynı gün hizmetleri etkilenmeyecektir.

Notime'in kapatılmasıyla birlikte Almanca konuşulan İsviçre ve Batı İsviçre'de 143 tam zamanlı eşdeğer pozisyonun boşalması beklenmektedir.

Swiss Post, kapanma durumunda sürekli istihdam teklif edilemeyen çalışanlar için sosyal ortaklarıyla birlikte bir işten çıkarma planı hazırlamayı planlamaktadır.¹²

3. Cartor, İsviçre Posta Pulu Sözleşmesini İmzaladı

Yüksek güvenli baskı çözümleri sağlayıcısı Cartor Security Printers, İsviçre'nin ulusal posta servisi Swiss Post için posta pulu üretmek üzere beş yıllık bir sözleşme imzalamıştır.

Cartor için yeni bir müşteri ortaklığı olan anlaşma kapsamında şirket, bir dizi basılı pul üretmek için Swiss Post ile yakın işbirliği içinde çalışacaktır. İngiltere merkezli Cartor, dünya çapında 180'den fazla posta idaresi için pul üretmiştir.

Rekabetçi bir ihale sürecinin ardından sözleşmeyi alan Cartor'un 2 boyutlu barkod serileştirme özelliğine sahip hibrid pul çözümleri konusundaki çalışmaları belirleyici bir faktör olmuştur. Şirket bu yeniliğin sahteciliği ve pulların yeniden kullanım kayıplarını önemli ölçüde azalttığını belirtmektedir.

¹² 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.parcelandpostaltechnology-international.com/news/delivery/swiss-post-ends-same-day-delivery-service-notime.html> adresinden ulaşılabilir.

Cartor, anlaşmanın talebe ve ek seçeneklere bağlı olarak 3,0 milyon \$ (2,3 milyon £) ile 4,0 milyon \$ (3,1 milyon £) arasında ek gelir getireceğini tahmin etmektedir.¹³

4. İsviçre'den Yeni Yönetmelik Taslağı

İsviçre'de hazırlanan bir yönetmelik taslağı, tüm büyük platformların kullanıcılarının kimlik ya da ehliyet fotokopilerini ya da telefon numaralarını vermelerini öngörmektedir.

Federal Konsey ve Federal Adalet ve Polis Bakanlığı (FDJP) şeklindeki İsviçre hükümeti, internet gözetimini büyük ölçüde genişletmek istediğini belirtmiştir. Gelecekte, en az 5000 kullanıcısı olan çevrimiçi hizmetler IP adresleri ve port numaraları gibi meta verileri altı ay boyunca saklamak ve emniyet ve istihbarat servislerinin içeriğin şifresini çözmesine yardımcı olmak zorunda olacaktır.

Plana göre, bu tür operatörlerin kullanıcıları tanımlamaları için de yeni bir gereklilik olacağı bildirilmiştir. Kullanıcıların kimliklerinin ya da ehliyetlerinin bir kopyasını ibraz etmeleri ya da en azından bir telefon numarası vermeleri gerekecektir. Almanya'da olduğu gibi İsviçre'de de bir SIM kartı kaydettirmek için zaten kimlik tespiti gerekmektedir.

Yeni gözetim düzenlemeleri, parlamentonun söz sahibi olduğu kanunla değil, Posta ve Telekomünikasyon Trafiğinin Gözetimi Yönetmeliği (VÜPF) ve ilgili uygulama hükümlerinde yapılacak değişiklikler yoluyla getirilecektir. VÜPF, yıllardır şiddetli tartışmalara konu olan İsviçre Telekomünikasyon Gözetim Yönetmeliği (TKÜV) ile karşılaştırılabilir.

Her iki İsviçre yönetmeliği de genel olarak hangi iletişim hizmeti sağlayıcılarının ne zaman ve özellikle cezai kovuşturma açısından hangi işbirliği yükümlülüklerine tabi olacağını düzenlemektedir. Bu yükümlülüklere tabi olanların, örneğin, kullanıcıları dinlemek, yetkili makamlara bilgi vermek ve müşterileri hakkında veri toplamak ve aktarmak zorunda oldukları belirtilmiştir. Şimdiye kadar en geniş ve kapsamlı gereklilikler Swisscom, Salt ve Sunrise gibi geleneksel telekomünikasyon şirketlerinin

¹³07.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.printmonthly.co.uk/news/cartor-lands-swiss-post-stamp-contract/> adresinden ulaşılabilir.

yanı sıra e-posta sağlayıcılarına uygulanmaktaydı. Yürütme, yeni eşiklerle birlikte, yükümlü taraflar çemberini önemli ölçüde genişletmek ve internette anonimliğe savaş ilan etmek istemektedir.¹⁴

¹⁴ 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.heise.de/en/news/-Switzerland-plans-to-ban-anonymity-and-data-retention-by-decree-10377287.html> adresinden ulaşılabilir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

1. AGCOM'dan Mobil Numara Taşınabilirliği Kurallarına Güncelleme

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), mobil numara taşınabilirliği (MNP, mobile number portability) kurallarını güncellemek için işlemlere başlamıştır.

Elektronik İletişim Kanunu'nun 98-12. maddesi, mobil teklifler için işletmecilerin saldırı uygulamalarını yasaklayan bir değişikliğin Senato tarafından onaylanmasının ardından 2023 yılında değiştirilmiştir. Değiştirilen madde, işletmecilerin MNP veritabanı aracılığıyla ve başka şekilde edinilen bilgileri, işletmeci saldırı promosyonlarının yasaklanması maksadıyla son kullanıcının geldiği sağlayıcıya göre farklı teklifler formüle etmek için kullanmasını yasaklamaktadır. Değişiklik ayrıca düzenleyicinin MNP veritabanının kullanımının Kanun hükümleriyle tutarlı olmasını sağlamak için izleme ve denetleme yöntemleri uygulamasını gerektirmektedir.

Bu nedenle AGCOM, şu anda 147/11/CIR sayılı kararda belirtilen MNP kurallarını 86/21/CIR sayılı kararla (Tüketici Koruma Ölçütü ve Değerlendirme) revize edildiği şekliyle güncelleyecektir.¹⁵

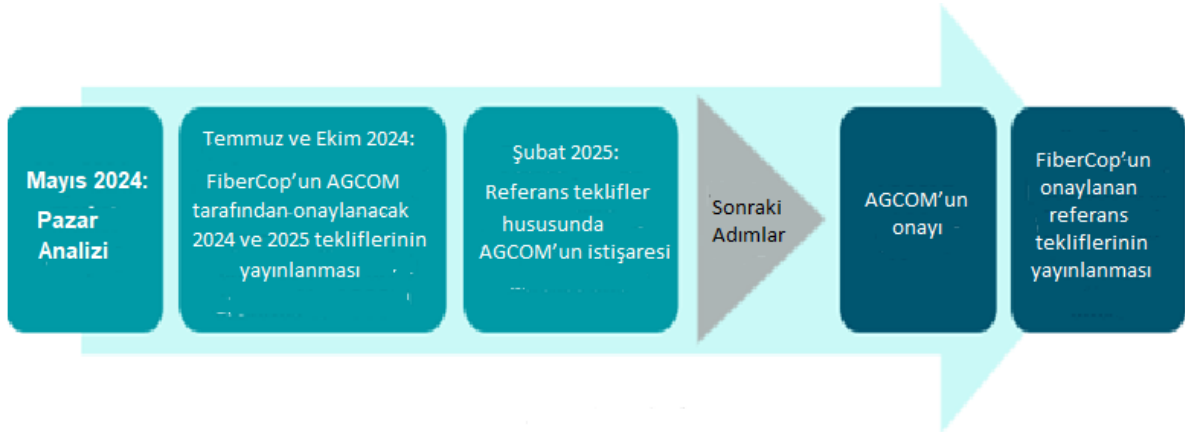
¹⁵ 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250005> adresinden ulaşılabilir.

2. AGCOM'dan Toptan Erişim Hizmetleri Hakkında Kamuoyu Görüşü Alma

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM), FiberCop'un sabit şebekeye toptan erişim hizmetleri için 2024 ve 2025 referans teklifleri hakkında kamuoyu görüşü alma süreci başlatmıştır (pazar 1/2020).

Referans tekliflerinde yer alan hüküm ve şartların çoğu, 2024 pazar analizinde (karar 114/24/CONS) zaten belirlenmişti. Bunları için düzenleyici kurum, FiberCop'un pazar analizi hükümlerine uygunluğunu doğrulayacaktır.

İstişare altındaki referans tekliflerinde yer alan diğer hüküm ve şartlar, pazar analizinde belirlenmemiştir (örneğin, belirli hizmetler için tek seferlik ücretler). Bu diğer şartlar için AGCOM uygun bir değerlendirmeye devam edecektir. Düzenleyicinin istişaresi ve onayının ardından, FiberCop nihai referans tekliflerini yayınlayacaktır.

Hizmetlerin ana şartları aşağıdadır. Aksi belirtilmediği takdirde, fiyatlar hem 2024 hem de 2025 için geçerlidir.

Servis	Aylık ücretler	Bir defalık ücretler	Diğer şartlar
Fiziksel altyapıya ve fiber optiğe erişim	2024 pazar analizi şartlarına uygun olarak 2025: 6.94 €/metre, 15-yıl IRU (Kullanımın Feshedilememesi)	2024 pazar analizi şartlarına uygun olarak • Fizibilite çalışması: 139 €	• Son kullanıcının tesislerinin bodrum katındaki FiberCop dolabına erişimi: 64 € tek seferlik ücret

Servis	Aylık ücretler	Bir defalık ücretler	Diğer şartlar
			FiberCop'un menhollerine erişim: ANO'lar kendi ayırıcılarını yerleştirebilir
Uzak kullanıcılardan merkez ağa yapılan veri aktarımı (Backhaul)	AGCOM, 2024 ve 2025 için aylık ücretleri düşürdü: - FiberCop'un önerdiği fiyat: 1,01 €/metre, 15 yıllık IRU - AGCOM'un fiyatı: 0,97 €/metre, 15 yıllık IRU	2024 pazar analizi şartlarına uygun olarak	FiberCop için backhaul'da ayrılmış fiber optikler (ve ANO'lar için mevcut değil): AGCOM ayrılmış fiber optik sayısını 10'dan 5'e düşürdü.
Yerel ağın ayrıştırılması (LLU) ve alt yerel ağın ayrıştırılması (SLU)	2024 pazar analizi şartlarına uygun olarak ULL: 2024: 9.91 € 2025: 10.03 € SLU: 2024: 5.89 € 2025: 6.09 €	AGCOM 2025 için aktivasyon ücretlerini artırdı: - FiberCop'un önerilen fiyatı: 22,74 € - AGCOM'un ücreti: 22.81 €	-
Ortak yerleşim	- Lokasyon kira bedeli: 2024 piyasa analizi koşullarına uygun olarak: metrekare başına yıllık 111,44 € - Elektrik: AGCOM maliyeti artırdı, ortalama yıllık elektrik maliyetinin gerçekleşen hesaplamasına göre gözden geçirilecek: 2024 - FiberCop: 0,1706 €/kWh - AGCOM: 0,1772 €/kWh 2025 - FiberCop: 0,2186 €/kWh - AGCOM: 0,2199 €/kWh	2024 pazar analizi şartlarına uygun olarak	-
Sanal ayrışma (VULA)	2024 pazar analizi şartlarına uygun olarak FTTH (GPON): 2024: 14.24 € 2025: 14.23 € FTTC: 2024: 13.07 € 2025: 13.18 €	FTTH: 2024 pazar analizi koşullarına uygun FTTC: AGCOM belirli ekonomik şartları değiştirdi. örnek: hizmet aktivasyonu: 2024: - FiberCop: 56,54 € - AGCOM: 56,30 € 2025: - FiberCop: 56,54 € - AGCOM: 57,41 €	Yardımcı hizmetler: AGCOM, FiberCop'un fiyatlarını kabul etti

TİM'in sabit erişim ağının yapısal olarak ayrılmasının ardından AGCOM, Eylül 2024'te bir pazar analizi başlatmış ve Nisan 2025'te etkin piyasa gücü (SMP, significant market power) işletmecisi FiberCop'un yalnızca toptan satış yapan bir işletmeci olup olmadığını doğrulamak için bir istişare başlatmıştır. İstişarenin sonuçları beklenirken, 2024 pazar analizi şartları hala geçerlidir.¹⁶

¹⁶ 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20250005> adresinden ulaşılabilir.

POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

Polonya'nın 700 ve 800 MHz Spektrum İhalesi: Avrupa ve Küresel Çıkarımlar

Polonya Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE) tarafından Mart 2025'te tamamlanan son düşük bant spektrum ihalesi, Avrupa'nın 5G dağıtımında önemli bir dönüm noktası olurken; ihale tasarımı, sınır ötesi koordinasyon ve stratejik spektrum yönetimi konularında değerli dersler sunmaktadır.

Graham Friend tarafından kaleme alınan bir rapora göre; Polonya'nın bu önemli ihalesi, Avrupa Birliği'ndeki son büyük düşük bant ihalelerinden biri olarak hem ulusal bir başarıyı temsil ediyor hem de Avrupa'nın on yıldır süren ve 1 GHz altı spektrumun yeni nesil mobil hizmetler, özellikle de 5G'yi desteklemek üzere yeniden tahsis edilmesine yönelik koordineli çabalarının bir sonucu olarak öne çıkmaktadır.

İhalenin Temel Sonuçları:

İhale Yapısı: Eş Zamanlı Çok Turlu Artan (SMRA) formatı izlenen ihale, sadece iki gün içinde tamamlanmış ve kazanan teklifler, rezerve fiyatlarının yalnızca %3,6 üzerinde gerçekleşmiştir. Bu durum, düşük rekabet ortamına veya etkili fiyat çıpalama stratejisine işaret ediyor olabilir.

İşletmeciler ve Tahsisler: İhaleye dört büyük işletmeci katılmıştır. Orange ve P4 ikiye blok alırken, T-Mobile ve Polkomtel yalnızca birer blok alabilmiştir. Bu sonuç, özellikle

tek bir 2x5 MHz bloğunun genellikle 5G dağıtımı için ideal olmadığı düşünüldüğünde, potansiyel stratejik teklif hataları veya kasıtlı maliyet tasarrufu taktikleri hakkında soru işaretleri oluşturmuştur.

Fiyat Tekdüzeliği: Bloklar arasındaki potansiyel parazit farklılıklarına rağmen, fiyatlar neredeyse aynı kalmıştır. Bu durum, isteklilerin spektrum pozisyonları arasında sınırlı bir farklılaşmaya gittiğini göstermektedir.

Stratejik ve Teknik Değerlendirmeler:

Maruz Kalma Riski: 2x5 MHz'lik lotların kullanılması, işletmecilerin bitişik blokları güvence altına alamamaları durumunda kârsız bir tahsisle "mahsur kalma" riskini artırmıştır. Bu senaryo, muhtemelen T-Mobile ve Polkomtel'i etkilemiş ve bu tür riskleri en aza indirmek için dikkatli bir ihale tasarımının gerekliliğinin altını çizmektedir.

Sınır Ötesi Enterferans: Ukrayna ve Beyaz Rusya'daki yayıncılar tarafından bitişik frekansların mevcut kullanımı enterferans riskleri oluşturmaktadır. Polonya, Ukrayna ile koordinasyon sağlama yoluna gitmiş olsa da, Beyaz Rusya önemli bir zorluk olmaya devam etmektedir.

Dağıtım Riskleri: T-Mobile'ın 700 ve 800 MHz bantlarındaki birleşik varlığı, ek mühendislik önlemleri olmadan gelişmiş alçak bant MIMO teknolojilerini dağıtma çabalarını zorlaştıracak pasif intermodülasyon (PIM) enterferansına yol açabilir.

Daha Geniş Avrupa ve Küresel Dersler:

Bu ve benzer Avrupa ihalelerinden yola çıkarak rapor, dünya çapındaki spektrum düzenleyicileri ve telekom işletmecileri için çeşitli kritik çıkarımlar sunuyor.

- Pazar Hazırlığı Önemlidir: Spektrum, cihazların kullanılabilirliği, pazar olgunluğu ve ağ hazırlığı ile uyumlu olarak serbest bırakılmalıdır. Bu, mevcut ve gelecekteki mobil altyapıya başarılı entegrasyonu sağlamak için kritik öneme sahiptir.

- Bütünsel Spektrum Yönetimi: Düzenleyiciler, 1 GHz altı spektruma (700, 800 ve 900 MHz giderek birbirinin yerine kullanılabilir olarak görülüyor) banttan bağımsız bir yaklaşım benimsemeye teşvik edilmelidir. Bu, daha esnek ve verimli şebeke planlamasına olanak tanır.
- Rezerve Fiyat Stratejisi: Yüksek rezerve fiyatları bazı ülkelerde (örneğin Romanya) ihale başarısızlıklarına yol açmıştır. Polonya'nın ılımlı fiyatlandırma yaklaşımı, gelir üretimi ve pazarın sürdürülebilirliği arasında bir denge kurma modeli olarak sunuluyor.
- İkincil Pazarlara Destek: İhale sonrası spektrum ticareti veya kiralama yeteneği (Birleşik Krallık ve Hollanda'da görüldüğü gibi), işletmecilerin varlıklarını optimize etmelerine ve suboptimal ihale sonuçlarından kaynaklanan verimsizlikleri önlemelerine olanak tanır.
- Özgün Kırsal Alan Kapsama Politikaları: Derin kırsal alan kapsamı maliyetli ve doğal tekellere yatkın olduğundan, ulusal dolaşım anlaşmaları veya kapsama bağlantılı indirimler gibi çözümler önerilmektedir.
- Teknoloji Nötrlüğü: Lisanslar, mevcut ve gelecekteki teknolojilerde (4G, 5G, 6G) spektrum kullanımına izin vermelidir. Bu, uzun vadeli verimliliği ve uyarlanabilirliği teşvik eder.¹⁷

¹⁷ 27.04.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.coleago.com/insights/the-polish-700-and-800-mhz-spectrum-auction-insights-and-global-lessons/> adresinden ulaşılabilir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

1. Portekiz'deki Elektrik Kesintisi Sonrası ANACOM'un Açıklaması

Portekiz'in çeşitli bölgelerini etkileyen elektrik kesintisinin ardından, İletişim Ulusal Otoritesi (ANACOM), durumun elektronik iletişim sektörü üzerindeki etkilerini izlemek ve azaltmak amacıyla en başından itibaren ve yetki alanı dahilinde proaktif bir rol üstlenmiştir.

Önemli ve kritik altyapıları yaygın şekilde etkileyen bu olağanüstü olay nedeniyle, iletişim ağlarının işleyişinde, özellikle mobil hizmetlere erişimde önemli aksaklıklar yaşanmış ve bu durum geçici olarak kullanıcılara sunulan hizmetlerin sürekliliğini tehlikeye atmıştır. Bu kısıtlamaların temel nedeni, elektrik tedarikindeki genel kayıp olup, bu durum söz konusu altyapıların kesintisiz elektrik enerjisine olan işlevsel bağımlılığını açıkça ortaya koymuştur.

Bu senaryo karşısında ANACOM, hızlı ve koordineli bir teknik müdahale sağlamak amacıyla Kriz Ofisini derhal harekete geçirmiştir. İşletmecilerle şebekelerin operasyonel durumunu değerlendirmek, temel kısıtlamaları belirlemek ve hizmetlerin yeniden sağlanma durumunu tespit etmek için acil toplantılar düzenlenmiştir. Olay süresince işletmeciler, Hükümet ve özellikle Ulusal Acil Durum ve Sivil Koruma Otoritesi (ANEPC) gibi diğer ilgili kuruluşlarla yakın temas halinde bir izleme süreci yürütülmüştür. Bu koordinasyonun bir parçası olarak, Düzenleyici Otorite ile çeşitli ilgili kuruluşlar arasındaki operasyonel iletişimi sağlamak amacıyla özel ve tahsis edilmiş frekanslar aracılığıyla alternatif iletişim biçimleri de sağlanmıştır.

Çoğu hizmet şu anda yeniden sağlanmış olsa da, bazı operatörler elektrik enerjisinin yeniden verilmesiyle ortaya çıkan teknik arızalar nedeniyle ülkenin belirli bölgelerinde hala zaman zaman operasyonel zorluklar yaşamaktadır. ANACOM bu durumları aktif olarak izlemekte ve hizmetlerin en kısa sürede tam olarak yeniden sağlanmasını temin etmek için işletmeciler ve yetkili makamlarla sürekli iletişim halindedir.

Elektrik kesintisinin etkisinin coğrafi konuma, etkilenen altyapı türüne ve enerji özerklik düzeyine göre değişiklik gösterdiği vurgulanmalıdır. Sabit internet, radyo ve televizyon hizmetleri çoğu durumda teknik olarak çalışır durumda kalmasına rağmen, evlerdeki elektrik kesintisi, pille çalışan cihazlardan radyo alımı haricinde kullanıcıların bu hizmetlere erişimini imkânsız hale getirmiştir. Mobil şebekelerde ise bazı baz istasyonlarının düşük enerji özerkliği nedeniyle erişilebilirlik eksikliği algısı daha şiddetli olmuştur.

İletişim şebekelerinin dayanıklılığını artırma ihtiyacının bilincinde olan ANACOM, işletmecilerin hizmetlerin sürekliliğini desteklemek için sistemlerini güçlendirmelerinin önemine dikkat çekmiştir. Bu güçlendirme, özellikle daha fazla operasyonel özerkliğe sahip kesintisiz güç kaynakları, yedekli bağlantılar ve insan müdahalesi olmadan otomatik olarak devreye alınabilen ağ elemanları aracılığıyla yüksek düzeyde erişilebilirlik sağlamanın yanı sıra, karasal altyapılara düşük bağımlılıkları nedeniyle özellikle acil durumlarda uygun olan uydu iletişimi gibi tamamlayıcı teknolojik çözümleri içermektedir.

Bu çerçevede ANACOM, işletmecilerin acil durum planlarının yeterliliğini izlemeye ve yeni riskler ışığında güncellenmelerini teşvik etmeye devam edecektir. Amaç, elektronik iletişim sektörünün gelecekteki kriz durumlarına karşı giderek daha iyi hazırlanmasını sağlamak ve böylece vatandaşlara ve kamu ve özel kuruluşlara sunulan hizmetlerin sürekliliğini ve güvenilirliğini garanti etmektir.

ANACOM, işletmeciler tarafından sağlanan bilgileri analiz etmeye ve gerekli önlemleri almaya devam edecektir.¹⁸

¹⁸ 29.04.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1809301> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Portekiz Telekom Fiyatlarındaki Gelişmeler

Tüketici Fiyat Endeksi'nin (TÜFE) ilgili grubu tarafından ölçülen telekom fiyatları, Mart 2025'te bir önceki aya göre değişim göstermemiştir. Geçen yılın aynı ayına kıyasla telekom fiyatları %0,1 düşerken, son on iki aydaki ortalama değişim oranı %5,8 olarak gerçekleşmiştir. Eurostat verilerine göre, hizmet türüne göre Portekiz'de son on iki aydaki ortalama değişim oranı, paketlenmiş hizmetler için %4,6 ve mobil telefon hizmetleri için %7,4 olmuştur.

Elektronik iletişim sektöründeki en yüksek pazar payına sahip üç şirketin abonelik sözleşmeleri, fiyatların önceki yılın TÜFE'sine bağlı olarak yıllık olarak güncellenmesi olasılığını öngördüğünden, sağlayıcılar 2022 ve 2023'te gözlemlenen yüksek enflasyon döneminin ardından 2023 ve 2024 yıllarında kendi inisiyatifleriyle elektronik iletişim hizmetlerinin fiyatlarını artırmışlardır. Bu nedenle, TÜFE'deki değişim oranındaki artış ile telekom fiyatlarındaki değişim oranındaki artış arasında bir zaman gecikmesi yaşanmıştır.

Uluslararası düzeyde, Portekiz'deki telekom fiyatlarının son on iki aydaki ortalama değişim oranı (%5,8), Avrupa Birliği'ndeki orandan (-%0,9) 6,7 puan daha yüksek olmuştur. Portekiz, AB27 ülkeleri arasında en yüksek 3. fiyat artışını kaydetmiştir. En yüksek fiyat artışı Macaristan'da (+%12,2) gözlemlenirken, en büyük düşüş Fransa'da (-%11,4) kaydedilmiştir.

Alt grup bazında, Portekiz'deki "paketlenmiş hizmetler" ve "mobil telefon hizmetleri" için son on iki aydaki ortalama değişim oranları, AB ortalamasının sırasıyla 4,4 ve 10,2 puan üzerinde gerçekleşmiştir.

İşletmecilerin web sitelerinde sunulan tekliflerin minimum aylık ücretleri açısından, Kasım 2024'te telekom pazarına giriş yapan DIGI'nin teklifleri, Mart ayında analiz edilen 11 hizmet/teklif arasında yedi farklı teklif türü için en düşük minimum aylık ücreti temsil etmiştir. Bu teklifler arasında tek başına mobil telefon hizmeti (MTS, 4 Avro) ile üçlü oyun (24 Avro) ve dördü oyun (28 Avro) paketleri de yer almaktadır.

Kalan hizmetler/teklifler için Vodafone, web sitesinde iki hizmet/teklif için en düşük aylık minimum ücretleri sunmuş: sabit telefon hizmeti (FTS) ve beşli oyun paketi. MEO ise ücretli TV hizmeti (PTVS) için en düşük aylık minimum ücreti sunarken, NOS tek başına PC/tablet/kalem/router üzerinden mobil genişbant hizmeti için en düşük ücreti sunmuştur.¹⁹

¹⁹ 05.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1809288> adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASI

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. FCC Uydu İçin 20.000 MHz'den Fazla Spektrumu Değerlendirmekte

Amerika Birleşik Devletleri Federal İletişim Komisyonu (FCC) Mayıs ayı başında, uydu kullanımı için 20.000 MHz'den fazla atıl durumdaki spektrumun kullanıma açılma potansiyelini inceleme kararı almıştır. Bu hamle uzaydan faaliyet gösteren şirketler için önemli bir fayda sağlayabilme potansiyeline sahiptir.

Spektrum, son zamanlarda uydu endüstrisi için tartışmalı bir konu haline gelmiştir. Özellikle büyük isimler olmak üzere sektördeki oyuncular, daha fazla spektrum elde etmek için lobi faaliyetleri yürütürken, aynı zamanda belirli mobil işletmecilerin mevcut tahsislerini tam olarak değerlendiremediğini vurgulamaktadır. Özellikle SpaceX, Dish'i değerli frekansları üzerinde bekletmekle suçlamaktadır.

Bu durum mobil işletmecilerin açısından bir kayıp yaratma ihtimali içermektedir çünkü geçmişte 12 GHz bandının üst kısmının karasal hücresel hizmetler için kullanılması düşünüldürken bu aralık şu anda uydu için potansiyel olarak ayrılan dört banttan biri haline gelmiştir. Ortada bir kayıp ihtimali olsa da FCC'nin yeni bir C-bandı satışı için planlar üzerinde çalışması ve önümüzdeki yıl bir AWS-3 açık artırmasının yapılması bütün bunlara ek olarak da mobil işletmecilerin de uydu sektörüne büyük ölçüde yatırım yapmaya başlaması göz önüne alındığında sektörden bu konuya çok fazla tepki gelmesi beklenmemektedir.

ABD düzenleyici kurumu, 12,7 GHz-13,25 GHz, 42,0 GHz-42,5 GHz ve 51,4 GHz-52,4 GHz bantları ile W-bandının (92,0 GHz-94,0 GHz, 94,1 GHz-100 GHz, 102,0 GHz-109,5 GHz ve 111,8 GHz-114,25 GHz) uydu bağlantısı için kullanımına ilişkin bir istişare süreci başlatacaktır. FCC uydu genişbant için ideal olan spektrum bölgelerinde yer alan bu atıl bantların modernizasyon için başlıca aday bantlar olduğu açıklamasında bulunmuştur. FCC'ye göre uzun yıllardır, güncel olmayan düzenlemeler 12,7 GHz bandındaki uydu operasyonlarını kısıtlamıştır. 42 GHz bandı, hala yeşil alan olarak kalan nadir bantlardan biridir. 52 GHz bandının ise lisanslı ticari kullanıcısı bulunmamaktadır. Diğer taraftan W-bandı da devasa ancak çoğunlukla boş bir spektrum alanında gigabit kapasitesi için heyecan verici fırsatlar sunmaktadır ki bu alan uzun süredir fiziğin pratik kapsamı dışında kabul edilen bir alandır.

FCC'nin bu kararı söz konusu bantların uydu için kullanımını kesinleşmiş gibi gösterse de düzenleyici kurum bu konuda ilgili tüm tarafların yorumunu almadan net bir karar vermeme eğilimindedir. Alınan karar büyüyen uydu endüstrisi için yine de iyi bir haber gibi görünmektedir.

Sektörün en sesli operatörü SpaceX, Starlink hizmeti için yıllardır daha fazla spektrum talep etmektedir. Son haftalarda ise bu talebini artırarak Dish Network'u spektrum istifçiliği yapmakla suçlamış ve FCC'yi frekansları uydu için yeniden tahsis etmeye çağırmıştır.

SpaceX, Nisan ortasında düzenleyici kuruma yazdığı bir mektupta yıllarca süren yanlış vaatlere ve şüpheli teknik gösterimlere rağmen, yeni verilerin çoğu kişinin zaten şüphelendiği şeyi doğruladığını, Dish Network'un, AWS-4 bandını Amerikan tüketicilerine 5G veya başka herhangi bir hizmet sağlamak için neredeyse hiç kullanmadığını, eğer kullanıyorsa bile Dish'in mobil hizmetine kaydolmadaki zorluklar ve yoğun tüketici şikayetleri nedeniyle bu banttan verim alınmadığını iddia etmektedir.

SpaceX'e göre yeni ölçümler Dish'in gerçek bir kablosuz şebeke işletmecisinden beklenecek miktarın %5'inden daha azını kullandığını göstermektedir. Dish bu değerli orta bant spektrumunu kronik olarak az kullandığını hızlıca itiraf etmeli ve bu

spektrumu nihayet Amerikan halkına hizmet etmek üzere kullanacak yeni uydu oyuncularına kullandırmak için süratle adımlar atmalıdır.

FCC bu iddiaları dikkate alarak Uzay Bürosu'nun Dish'in ana şirketi EchoStar'ın AWS-4 bandı kapsamındaki 2 GHz frekanslarının kullanımına ilişkin yorum isteyeceğini duyurmuştur.

EchoStar, FCC'nin incelemesini kabul etmiş ve Yönetim Kurulu Başkanı Charlie Ergen'in ağzından uzun bir açıklama yayınlamıştır. Bu açıklamada esasen Dish'in mobil yayılımı övülmüş, ancak spektrum kullanımını veya yetersiz kullanımını gerçek anlamda savunan bir ifade yer almamıştır.

Ergen, 30 yılı aşkın bir süre önce ilk DBS uydularını fırlattıklarından beri FCC liderleriyle işbirliği içinde çalıştıklarını, bunun doğal bir sonucu olarak bugün ulusal çapta 268 milyondan fazla kişiye genişbant hizmeti sunmak üzere, ağırlıklı olarak Amerikalı tedarikçiler kullanarak 24.000 5G sahasında dünyanın en büyük 5G Açık RAN şebekesini kurmak için on milyarlarca dolar yatırım yapmaktan gurur duyduklarını, çok sayıda kule teknisyeni, mühendis ve iş ortağı sayesinde mümkün olan bu geniş kurulumla, FCC'ye bugüne kadar verdikleri tüm taahhütleri yerine getirdikleri ve şebekelerini kurmaya ve yatırım yapmaya devam ederken çalışmalarının henüz sona ermediğini ifade etmiştir.

EchoStar yaptığı kamuoyu açıklamasında FCC'nin attığı adımların sonucunun ne olacağını kesin olarak tahmin edemediğini belirtmiştir. Ancak şu anda Washington'daki rüzgârın uydu endüstrisinden yana estiğini söylemek muhtemelen doğru olacaktır.²⁰

²⁰ 23.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/regulation/fcc-mulls-giving-over-20-000-mhz-of-spectrum-to-satellite> adresinden ulaşılabilir.

2. Verizon Frontier Anlaşması için FCC Onayı Alırken Çeşitlilik Politikalarından Vazgeçti

Amerika Birleşik Devletleri Federal İletişim Komisyonu (FCC), Verizon'ın Frontier Communications'ı satın alma planına onay vermiştir. Bu onay satın alan tarafın Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (Diversity, Equity and Inclusion – DEI) politikalarından vazgeçmek de dahil olmak üzere verdiği taahhütler sonrasında gerçekleşmiştir.

ABD düzenleyici kurumu geçen hafta sonunda, taraflar arasındaki lisans ve diğer yetkilendirme devirlerini sağlayan bir dizi başvuruyu onaylayarak anlaşmayı uygun bulduğunu açıklamıştır. Bu durum Verizon'ın Eylül başında imzaladığı 20 milyar ABD Doları tutarındaki Frontier satın alımını ilerletebileceği anlamına gelmektedir.

FCC Başkanı Brendan Carr yaptığı açıklamada, bu yatırımın kırsal Amerika dahil olmak üzere ülke genelindeki topluluklarda milyarlarca dolarlık yeni altyapı inşaatını başlatacağını, neticesinde eski bakır hatlardan modern yüksek hızlı şebekelere geçişi hızlandıracağını bu durumun da yüksek hızlı şebekeler inşa etmek için zorlu ve çoğu zaman yıpratıcı bir iş yapan kule ve telekom ekipleri için ek bir fayda sağlayacağını ifade etmiştir.

Carr'ın ülkenin kule ve telekomünikasyon ekipleri hakkındaki yorumları Verizon'ın İletişim Altyapı Müteahhitleri Derneği ile yakın zamanda yaptığı görüşmelere atıfta bulunmaktadır.

İletişim Altyapı Müteahhitleri Derneği kablosuz altyapı alanındaki iş uygulamalarının iyileştirilmesi için lobi faaliyetleri yürütmekte olup özellikle fiyatlandırma yapılarına ve ağır sözleşme koşullarına karşı çıkmaktadır. Bu durum geçmişten bugüne birçok müteahhitin sektörü terk etmesine neden olmuştur.

FCC anlaşmanın onaylanmasına ek olarak Verizon'dan alınan ve fiyatlandırma değişiklikleri, malzeme temini, ana hizmet sözleşmelerinin süresi ve finansal denetimlerin zamanlaması gibi konuları kapsayan detaylı bir mektubu da yayınlamıştır.

Bu mektup da İletişim Altyapı Mütahhiti Derneği aracılığıyla hazırlanarak kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Yaşanan bu gelişmeler düzenleyici kurumu memnun etmeye yeterli olmuştur. Ancak buradaki büyük haber aslında Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI) anlaşması etrafında dönmektedir.

ABD Başkanı Donald Trump, ikinci görev döneminin başından itibaren DEI politikalarını ortadan kaldırmaya yönelmiştir. Verizon bugüne kadar bu politikalara bağlı kalmaya devam ederken Frontier anlaşmasını tamamlamak için DEI departmanını kapatmış ve DEI politikalarını işlerinin diğer kısımlarından kaldırmıştır.

Verizon buna ek olarak, FCC'ye gönderdiği ayrı bir mektupta, Çeşitlilik, Eşitlik ve Kapsayıcılık (DEI) etrafındaki düzenleyici ve politika ortamının değiştiğini kabul ettiğini ifade etmiştir. Verizon mektubunda değişen bu ortama yanıt olarak DEI ile ilgili programlarını, insan kaynakları süreçlerini, tedarikçi programlarını, eğitim programlarını, materyallerini ve diğer girişimlerini değerlendirmekte olduğunu, bazı DEI politikalarının ve uygulamalarının ayrımcılıkla ilişkilendirilebileceğini kabul ettiğini, bu nedenle şirket olarak eşit istihdam fırsatı ve ayrımcılık yapmama taahhüdünü yeniden teyit etmekte olduğunu, bunun bir sonucu olarak da uygulamalarını değiştirdiğini ve DEI ile ilgili politikalarına son verdiğini, yaptığı değişikliklerin ise derhal yürürlüğe gireceğini ifade etmiştir.

Frontier anlaşması ise hemen tamamlanmayacak olup Verizon, FCC'nin de yanlarında olmasıyla birlikte, 2026 yılının başlarında tamamlamayı hedeflediği bir kapanış tarihi üzerinde çalışmaktadır.²¹

²¹ 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/regulation/verizon-ditches-diversity-for-fcc-green-light-on-frontier> adresinden ulaşılabilir.

3. ABD Posta Hizmetleri, 2025 Mali Yılı İkinci Çeyrek Sonuçlarını Açıkladı

Amerika Birleşik Devletleri Posta Hizmetleri (USPS) 2025 mali yılının ikinci çeyreğine (1 Ocak 2025 - 31 Mart 2025 dönemine) ait finansal sonuçlarını duyurmuştur. Yönetim tarafından kontrol edilemeyen belirli giderler hariç tutulduğunda, kontrol edilebilir zarar bu çeyrekte 848 milyon ABD Doları olarak açıklanmış olup bu rakam geçen yılın aynı çeyreğinde 317 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Kontrol edilemeyen giderler de eklendiğinde çeyrek için net zarar toplamda 3,3 milyar ABD Doları olurken geçen yılın aynı çeyreğinde bu rakam 1,5 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır. Oluşan bu büyük zarar aktüeryal yeniden değerlendirme ve iskonto oranı değişikliği faktörleri nedeniyle USPS tarafından kontrol edilemeyen 1,2 milyar ABD Doları tutarındaki olumsuz nakit dışı işçi tazminatı düzeltmelerine ek olarak 449 milyon ABD Doları tutarında artan ücret ve yan haklar giderleri ile 124 milyon ABD Doları tutarında daha yüksek diğer işletme giderlerinden etkilenmiştir. Zarar 116 milyon ABD Doları tutarında daha düşük ulaşım giderleri ile kısmen dengelenmiş olsa da tam anlamıyla bertaraf edilememiştir.

Posta Hizmetleri Genel Müdür Vekili Douglas Tulino, ulusa 250 yıllık hizmetlerini kutlarken organizasyonlarının ekonomik zorluklarla karşılaşmaya devam ettiğini bu nedenle de maliyetlerini kontrol etmek, gelirlerini artırmak ve altyapılarını dönüştürmek için titizlikle çalıştıklarını ifade etmiştir. Tulino'ya göre USPS Ground Advantage gibi kargo ürünleri güçlü bir pazar kabulü görmüş olup şirketin ürün portföyü genelinde giderek daha da artan rekabetçi bir duruş oluşmaya başlamıştır. Ayrıca, işleme, lojistik ve dağıtım şebekelerinde artan verimliliklerin göreceli maliyetleri azaltma konusunda istikrarlı bir ilerleme kaydettiği görülmektedir.

2025 mali yılının ikinci çeyreğinde USPS'in toplam faaliyet geliri 19,7 milyar ABD Doları olmuştur ve geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla temel olarak sabit kalmıştır. Birinci Sınıf Posta geliri, geçen yılın aynı çeyreğine göre 680 milyon adetlik (%5,8) hacim düşüşüne rağmen stratejik fiyat artışlarının azalan hacim etkisini dengelemesiyle 69 milyon ABD Doları (%1,0) artmıştır. Kargo ve Paket gelirleri geçen yılın aynı çeyreğine göre 118 milyon adetlik (%6,9) hacim düşüşüne rağmen yine aynı etki nedeniyle 52 milyon ABD

Doları (%0,7) artmıştır. Pazarlama Postasının geliri ise geçen yılın aynı çeyreğine göre 787 milyon adetlik (%5,7) hacim düşüşüyle 50 milyon ABD Doları (%1,4) azalmıştır.²²

²² 09.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://about.usps.com/newsroom/national-releases/2025/0509-usps-reports-second-quarter-fiscal-year-2025-results.htm> adresinden ulaşılabilmektedir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Arjantin'in Telekomünikasyon Pazarı

Ulusal İletişim Kurumu ENACOM tarafından yayımlanan verilere göre; Arjantin'in 2024 yılı telekomünikasyon pazarı gelirleri 9,89 trilyon Peso (8,9 milyar ABD Doları) olurken, mobil iletişim gelirleri 4,66 trilyon Peso ile bunun %47'sini temsil etmektedir. Sabit internet 2,24 trilyon Peso, ücretli TV 1,60 trilyon Peso, sabit telefon 866 milyar Peso ve görsel-ışitsel iletişim hizmetleri 529 milyar Peso tutarında gerçekleşmiştir. 2023 ile karşılaştırıldığında, gelirler hem Peso hem de ABD doları cinsinden artmıştır. ENACOM raporda, mobil telekomünikasyon için aylık ARPU'nun 6.055 Peso, sabit geniş bant için 15.637 Peso ve sabit telefon için 11.239 Peso olduğunu belirtmiştir. 2024 yılı sonu itibarıyla Arjantin'de sabit geniş bant abone sayısı 11,9 milyona ulaşmış olup, 2023 yılı sonundaki 11,6 milyon seviyesine göre artış göstermiştir. Sabit geniş bant hizmetlerinde hanehalkı penetrasyonu %80,1 olarak gerçekleşmiştir. Teknoloji bazında değerlendirildiğinde, kablolu bağlantılar 5,63 milyon abone ve %47,2 oranındaki payıyla, 2023 yılı sonundaki 6 milyon aboneye kıyasla bir düşüş göstermesine rağmen, sabit internet erişiminde en yaygın kullanılan teknoloji olmaya devam etmektedir. Fiber optik bağlantılar ise bir yıl öncesine kıyasla yaklaşık 1 milyon artışla %40,1 Pazar payına ulaşarak ikinci sırada yer almıştır. Pazarın kalan kısmını kablosuz bağlantılar (599.299), ADSL (521.297) ve uydu bağlantıları (92.757) oluşturmaktadır. Bağlantı hızlarına ilişkin verilere göre, toplam sabit geniş bant bağlantılarının %79'unu oluşturan yaklaşık 9,4 milyon bağlantı 30 Mbps üzerindeki hızlarda hizmet sunmaktadır. ENACOM verilerine göre, ülke genelinde ortalama bağlantı hızı 182 Mbps olarak ölçülmüştür. Mobil internet tarafında ise 2024 yılı

sonunda toplam mobil bağlantı sayısı 64,1 milyona ulaşmış ve mobil penetrasyon oranı %136 olarak gerçekleşmiştir. Mobil erişim sayısı, 2023 yılı sonuna kıyasla %2,19 oranında artış göstermiştir.²³

²³ 09.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bnamericas.com/en/-/news/the-state-of-play-argentinas-telecom-market> adresinden ulaşılabilir.

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1.Bell ile CRTC Arasındaki Uyuşmazlık

Kanadalı telekomünikasyon şirketi Bell, Kanada Radyo-televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC) ile yaşadığı anlaşmazlıkları bir üst seviyeye taşımaya karar vermiştir.

Bell düzenleyici kurum ve yeni seçilen Başbakan Mark Carney'in federal hükümeti üzerinde baskı kurarak CRTC'nin tartışmalı fiber erişim kurallarını geri çekmesini sağlamak amacıyla "Kanada'yı İnşa Et, Bağla, Büyüt (Build, Connect, Grow Canada)" adında ülke çapında bir halkla ilişkiler kampanyası başlatmıştır.

CRTC tarafından ilk olarak Kasım 2023'te yürürlüğe alınan yeni kurallar Bell ve diğer büyük işletmeciler olan Rogers ve Telus'un birbirlerinin şebekelerine toptan erişim sağlamasını ve bu şebekeleri daha küçük perakende internet servis sağlayıcılarına (ISP) da açmasını zorunlu kılmaktadır.

CRTC 2024 yılı Ağustos ayında başlangıçta sadece Ontario ve Quebec'te uygulanan bu kuralları ülke geneline yaygınlaştırma planını açıklamış ve bahsi geçen bu işletmecilerin erişim için talep edebileceği fiyatları da kontrol edeceğini belirtmiştir. Kurallar bu son haliyle ülke çapında 2025 yılı Şubat ayından bu yana yürürlüktedir.

2020'den bu yana fiber şebekesine yaklaşık 23 milyar ABD Doları yatırım yapan Bell, kurallar ilk önerildiğinde büyük bir tepki göstermiş olup halihazırda tepkisini göstermeye de devam etmektedir.

CRTC bu kuralların fiyatları düşürerek perakende fiber genişbant rekabetini teşvik etmek amacıyla tasarlandığını belirtirken, Bell bunun daha fazla fiber yatırımı yapmayı engellediğini savunmaktadır.

Bell bu görüşünü pekiştirmek için sermaye harcamalarını kısmış, işten çıkarmalar yapmış, fiber dağıtımının ölçeğini küçültmüştü ve en son olarak bu yılki temettüsünü yarıya düşürme kararından kısmen CRTC'yi sorumlu tutmuştur.

İşletmeci bu son kampanya hamlesiyle ABD ile ilişkilerinin bozulmasının ardından Kanadalıların yeniden keşfettiği vatanseverlik duygusuna hitap eden yeni bir mesajı halka taşımayı amaçlamaktadır.

Bell doğru politikaların Kanada çapında milyarlarca dolarlık özel yatırımı tetikleyeceğini, yanlış politikaların ise Kanada'nın rekabet gücünü azaltacağını ve ekonomiyi zayıflatacağını savunmaktadır.

Bell'in Başkan Yardımcısı ve Baş Hukuk ve Düzenleme Sorumlusu Robert Malcolmson, Bell'in 145 yıldır, Kanada'yı inşa etmeye, bağlamaya ve büyütmeye yardımcı olduğunu, şirketin bir iletişim şirketinden daha fazlası olduğunu çünkü Kanada'nın kritik altyapısının inşaatçısı olarak ekonomik büyüme ve ulusal güvenlik için hayati bir temel oluşturduğunu ifade etmektedir.

Malcolmson'a göre Kanada, ekonomisine ve egemenliğine yönelik tehditlerle karşı karşıyayken Bell gibi güçlü Kanadalı şirketlerin Kanada'yı inşa etmek, bağlamak ve büyütme isteyen yatırımlarını teşvik etmek her zamankinden daha önemli bir hale gelmiştir. Bu nedenle CRTC ve federal hükümetin Kanada'nın şebekelerini güçlü tutarken ekonomisini destekleyecek, dönüştürecek ve büyütecek milyarlarca dolarlık özel sektör yatırımını ortaya çıkaracak akıllı politikalar uygulaması mutlak gerekliliktir.

Bell görüşünü daha da vurgulamak amacıyla bir anket de yayınlamış olup ankete göre Kanadalıların %79'u Telus ve Bell gibi büyük oyuncuların birbirlerinin şebekeleri üzerinden hizmet sunmasının fiyat rekabetini artırmayacağına ancak şebeke yatırımını azaltacağına inanmaktadır. Anket sonuçları ironik bir şekilde Bell'in görüşleriyle tam uyumlu bir şekilde çıkmış olup aynı ankette katılımcıların %74'ü, şebeke yatırım teşvikleri azalırsa Kanada'nın uzun vadede daha kötü durumda olacağını belirtmiştir.

Bell mevcut kuralları kabullenemese de CRTC, hükümet içindeki bazı çekincelere rağmen Şubat ayından bu yana kuralları uygulamaktadır. Kanada'nın yakın zamanda daha korumacı bir bakış açısı benimsemesiyle Bell'in yeni kampanyasının siyasi kararlar üzerinde herhangi bir etkisi olup olmayacağını görmek ilginç olacaktır.²⁴

2.Kanada Postası, Şirketin Son Teklifleri Üzerine CUPW Temsilindeki Çalışanların Oylamasını Talep Etti

28 Mayıs 2025 tarihinde Kanada Postası tarafından Kanada Posta İşçileri Sendikası'na (CUPW) sunulan son teklifler hakkında, Kanada İş Kanunu'nun 108'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Kanada Endüstriyel İlişkiler Kurulu (CIRB) tarafından yönetilecek bir oylamanın yapılmasını sağlamak üzere İş ve Aile Bakanı'ndan yetkisini kullanmasını talep etmiştir.

Kanada Postası ve CUPW, Kasım 2023'ten bu yana Kentsel ve RSMC (Kırsal ve Banliyö Posta Taşıyıcıları) toplu iş sözleşmesi birimleri için toplu pazarlık sürecine devam etmektedir. Aylarca süren arabuluculuk ve uzlaştırma çabalarına rağmen, taraflar masada yeni anlaşmalara varamamıştır. Taraflar yeni ve geleneksel pazarlık yöntemlerini denemiş ve masada daha açık tartışmaları teşvik etmek amacıyla geliştirilen bütünleyici bir süreçle bazı konuları test etmiştir. Bu çabalara ve Endüstriyel Soruşturma Komisyonu'nun (IIC) tamamlanıp Mayıs ayında yayınlanan nihai raporuna rağmen taraflar çıkmazda kalmıştır.

²⁴ 12.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/regulation/bell-steps-up-campaign-against-canadian-regulator-s-wholesale-rules> adresinden ulaşılabilir.

18 aydan uzun süren toplu pazarlık sürecinin ardından, serbestçe müzakere edilmiş toplu iş sözleşmelerine ulaşmanın en iyi umudu Kanada İş Kanunu'nun ilgili hükmü uyarınca CIRB tarafından yönetilen bir çalışan oylamasıdır. Bu koşullarda, her bir toplu iş sözleşmesi birimindeki çalışanlar, Kanada Postası'nın son teklifleri hakkında oy kullanarak kararlarını dile getirme fırsatına sahip olacaktır.

Çıkmaz ve CUPW'nin grev faaliyetleri, ülke, şirket ve çalışanlar üzerinde önemli bir etki yaratmıştır. 2024 yılı sonunda yaşanan 32 günlük grevin küçük işletmeler, hayır kurumları ile kırsal ve uzak topluluklar üzerindeki etkisi yüksek oranda hissedilmiştir. Şirket için işgücü kesintisinin 2024'teki vergi öncesi 841 milyon Kanada Doları zararına 208 milyon Kanada Doları net olumsuz etki yaptığı tahmin edilmektedir. CUPW'nin Mayıs 2025'te grev faaliyetlerine yeniden başlamasından bu yana şirketin işleri önemli ölçüde düşmeye devam etmiş, paket işleri geçen yılın aynı dönemine göre üçte iki oranında azalmıştır.

IIC raporuna göre, Kanada Postası varoluşsal bir krizle karşı karşıyadır ve etkili bir şekilde iflas durumundadır. Düşünceli, ölçülü, aşamalı ama acil değişiklikler yapılmazsa, mali durumu kötüleşmeye devam edecektir. IIC'nin nihai raporunda yer alan yedi tavsiye, Kanada Postası'nın bugünkü ekonomide Kanadalıların ve işletmelerin ihtiyaçlarını karşılamasına, şirketin finansal sürdürülebilirliğini sağlamasına ve iyi işleri sürdürmesine olanaktanıyan müzakere edilmiş bir çözüm yolu çizmektedir. Kanada Postası'nın son teklifleri bu tavsiyeleri tamamen yansıtmaktadır. Ancak, CUPW'nin müzakere pozisyonu, IIC'nin bulguları ve tavsiyeleriyle tamamen çelişmektedir. Ayrıca, CUPW yakın zamanda bu yılın başlarında ulaşılan kilit konulardaki geçici anlaşmasını da geri çekmiş olup süreci iyice içinden çıkılmaz bir hale dönüştürmüştür.²⁵

²⁵ 30.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2025-05-30-statement-canada-post-requests-a-vote-by-cupw-represented-employees-on-the-corporations-final-offers> adresinden ulaşılabilmektedir.

ASYA KITASI

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Çalışma Grubu Toplantısı

İşgalden kurtarılan Azerbaycan Cumhuriyeti topraklarındaki sorunları merkezi bir şekilde çözmek için kurulan Koordinasyon Merkezi'nin, Kurumlararası Merkezi'ne bağlı Ulaştırma, İletişim ve Yüksek Teknolojiler Çalışma Grubu, toplantısını Ağdam kentinde gerçekleştirmiştir.

Toplantıda, ulaştırma ve iletişim altyapısı konusunda "*Azerbaycan Cumhuriyeti Kurtarılmış Topraklarına Büyük Dönüş Birinci Devlet Programı*"nda belirlenen görevlerin uygulanması konusunda yapılan çalışmalar, ilgili kurumlardan mevcut projeler ve gelecek planları hakkında bilgi alındı, ayrıca proje uygulamasının mevcut durumu, yaklaşan zorluklar ve bunların ele alınması yolları ayrıntılı olarak tartışılmıştır.

Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakan Yardımcısı, çalışma grubu başkanı Rahman Hummatov etkinlikte yaptığı konuşmada, Devlet Programı ve "2025 yılında kurtarılmış topraklarda yerleşimlerin devreye alınması ve nüfusun yeniden yerleştirilmesi takvimi" uyarınca, kurtarılmış topraklarda yol ve demiryollarının restorasyonu ve inşası, yeni havaalanlarının inşası ve işletilmesi, şehirlerde ve bölgelerde düzenli yolcu taşımacılığı da dahil olmak üzere nüfus için ulaşım hizmetlerinin organizasyonu ve ilgili altyapı,

telekomünikasyon ve posta ağlarının oluşturulması gibi stratejik projelerin uygulanmasının sürdürüldüğünü söylemiştir.²⁶

²⁶ 30.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/working-group-on-transport-communications-and-high-technologies-holds-its-regular-meeting-in-aghdam> adresinden ulaşılabilir.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.810.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	173.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

Çin'in Telekom ve İnternet Sektörlerindeki İnovasyonu Hızlandırma Planı

Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'na göre Çin, yeni kaliteli üretici güçler yetiştirme ve modern bir endüstriyel sistem inşa etme yönündeki daha kapsamlı çabalarının bir parçası olarak 6G kablosuz teknolojisi gibi yeni nesil telekomünikasyon ve dijital altyapı alanlarında inovasyonu daha da ileriye taşımayı planlamaktadır.

Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakan Yardımcısı Zhang Yunming, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin 160. yıldönümünü kutlamak üzere Jiangxi eyaletinin Nanchang kentinde düzenlenen bir konferansta; kapsamlı inovasyona öncelik verilmesi, işlevsellik ve kapsam açısından 5G ağında önemli bir yükseltme olan 5G-Advanced ve 6G teknolojisinin geliştirilmesinin hızlandırılması ve Çin'in endüstriyel altyapısının modernizasyonunu güçlendirmek için endüstriyel ve uygulama ilerlemelerinin teşvik edilmesi için daha fazla çaba sarf edilmesi gerektiğine yönelik açıklama yapmıştır.

Zhang, "Çin, ulusal ekonominin 97 ana kategorisinden 86'sına entegre edilen 5G uygulamalarıyla dünyanın en gelişmiş ve en büyük ölçekli bilgi ve iletişim ağını kurdu." demiştir.

Çin, bölgeler arası dijital altyapıyı geliştirerek, sanayi parklarında ve üretim kümelerinde endüstriyel internetin benimsenmesini yaygınlaştırarak ve standartlar ve

politikalarda uluslararası ortaklıkları teşvik ederek, esnek, akıllı ve sürdürülebilir bir dijital ekonomi inşa etmeyi ve ekonomik dönüşümün ihtiyaçlarını daha iyi karşılamayı hedeflemektedir.

17 Mayıs günü China Telecom, China Mobile, China Unicom ve Çin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Akademisi (CAICT) ortaklaşa olarak bilgi işlem gücü interneti için bir deneme ağının inşasını başlatmıştır.

CAICT Başkan Yardımcısı Wang Zhiqin, bilgi işlem gücü internetinin, yapay zeka bilgi işlem gücü ve süper bilgi işlem gücü de dahil olmak üzere dağınık bilgi işlem gücü kaynaklarını birbirine bağlamak için tasarlanmış yeni nesil bir altyapı olduğunu söylemiştir. Bu girişim, ülke çapında bilgi işlem gücünün sorunsuz bir şekilde “keşfedilmesini, tahsis edilmesini ve kullanılmasını” sağlamayı ve yapay zekâ tarafından üretilen içerikten otonom sürüşe ve akıllı fabrikalara kadar çeşitli uygulamaları desteklemeyi amaçlamaktadır.²⁷

²⁷ 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.technologynewschina.com/2025/05/nation-plans-further-push-to-speed-up.html> adresinden ulaşılabilir.

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (BRTI)
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

2.6 GHz Hazırlığı

12 Sayılı 2011 Tarihli Kanun ve Değişiklikleri Gereğince Hazırlanan Mevzuatın Oluşturulması Hakkındaki Yasa hükümleri kapsamında, mevzuat hazırlık sürecine toplumun katılımını sağlamak amacıyla, İletişim ve Dijital Bakanlığı Tarafından 2.6 GHz Frekans Bandındaki Radyo Frekans Spektrumunun Kullanımına İlişkin Bakanlık Yönetmeliği Taslağı üzerine kamuya açık istişare yapılması gerekli görülmüştür. Endonezya'nın genişbant bağlantısının durumu, hem erişim (penetrasyon) hem de kalite (hız) açısından, sadece Asean ülkeleri içinde bile, diğer ülkelerle karşılaştırıldığında hâlâ çok geridedir. Özellikle mobil genişbant indirme hızı açısından Endonezya, 40,37 Mbps'lik bir hızla 10 Asean ülkesi arasında 9. sırada yer almaktadır.

Endonezya'nın, yalnızca ülkenin rekabet gücünü artırmak için değil, aynı zamanda internet deneyimini iyileştirmek adına da mobil genişbant için ek radyo frekans bantlarına ihtiyacı vardır. Ulaştırma ve Dijital Dönüşüm Bakanlığı, radyo frekans bantlarına olan ihtiyacı desteklemek amacıyla 2.6 GHz radyo frekans bandı hazırlamayı planlamaktadır.

2.6 GHz radyo frekans bandı, 190 MHz'lik kullanılabilir bant genişliği ile kapasite avantajına sahiptir. Ayrıca, Zaman Bölmeli Dupleks (TDD) modlu 2.6 GHz radyo frekans bandı, küresel olarak ikinci en büyük 4G ve 5G cihaz ekosistemine sahiptir.

2.6 GHz radyo frekans bandının 4G/5G için kullanılmasının etkisinin daha kaliteli genişbant bağlantısı sağlayabileceği beklenmektedir.

İletişim ve Dijital Dönüşüm Bakanlığı'nın Taslak Yönetmeliği, 2025-2029 RPJMN'de belirtilen radyo frekans spektrumunun düzenlenmesi için öncelikli program olan mobil genişbant internet erişim hızı göstergesi ile geniş bant internet kalitesinin iyileştirilmesine yönelik çabaları desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu Yönetmelik Taslağı;

- 2500-2690 MHz aralığındaki 2.6 GHz radyo frekans bandının TDD modu ile hücreli mobil şebekelerin sağlanması amacıyla kullanımının belirlenmesini,
- 2.6 GHz radyo frekans bandını kullanma hakkının, ulusal servis alanına sahip radyo frekans bandı izni (IPFR) şeklinde verilmesini,
- 2.6 GHz radyo frekans bandında IPFR sahiplerinin 4G/5G gibi IMT standartlarına uygun teknolojiyi seçme hakkını,
- 2.6 GHz radyo frekans bandında IPFR sahiplerinin, teknik standartlara uygun telekomünikasyon ekipmanı ve/veya telekomünikasyon cihazlarını kullanma, IPFR BHP ödeme ve kanun ve yönetmeliklerin hükümlerine uygun olarak diğer yükümlülükleri yerine getirme yükümlülüğünü,
- Potansiyel zararlı müdahaleleri azaltmak için koordinasyon yükümlülüklerini düzenlemektedir.²⁸

²⁸ 15.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.komdigi.go.id/berita/siaran-pers/detail/konsultasi-publik-rpm-tentang-penggunaan-spektrum-frekuensi-radio-pada-pita-frekuensi-radio-26-ghz> adresinden ulaşılabilir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

Globe Telecom'un Yapay Zeka Kullanımı

Filipinler merkezli işletmeci Globe Telecom, yapay zekanın (YZ) kullanımının işletme maliyetlerini düşürmeye yardımcı olduğunu ve şirket genelinde YZ entegrasyonunu derinleştirmek için planlar yapıldığını açıklamıştır. Globe, yaptığı açıklamada yapay zekanın iç süreçleri basitleştirdiğini, çalışanların görevlerini daha hızlı, daha doğru ve daha düşük maliyetle gerçekleştirmesini sağladığını belirtmiştir. Dikkat çeken yeniliklerden biri de manuel kalite kontrollerinin yerini alan GenAI'nın Kalite Denetimi aracı olarak kullanılmasıdır. Şirket, bu değişikliğin yıllık denetim maliyetlerini milyonlarca Filipin Pesosundan (PHP) ayda sadece 2000 PHP'ye düşürdüğünü bildirmiştir. Yapay zekanın benimsenmesi ile toplam işletme giderlerinde yıllık %4'lük bir düşüşle, 2024'ün birinci çeyreğinde 19,8 milyar PHP'den 2025'in birinci çeyreğinde 19,1 milyar PHP'ye düşüş sağlanmıştır.

Globe, geleceğe yönelik olarak, bireysel ihtiyaçlara göre uyarlanmış, son derece kişiselleştirilmiş hizmetler aracılığıyla müşteri deneyimlerini geliştirmek için yapay zekadan yararlanmayı planlamaktadır. İşletmeci, inovasyonu desteklemek amacıyla çalışanların Gemini for Workspace, ChatGPT Enterprise ve kendi bünyesindeki Retrieval-Augmented Generation (RAG) araç seti de dahil olmak üzere yapay zeka araçlarını deneyebilecekleri özel bir alan oluşturmuştur. Şirketten yapılan açıklamaya

göre: Globe çalışanları, işletme genelinde üretkenliği artırmak için tasarlanmış 400 bot ve yapay zeka yardımcı pilotu geliştirmiştir.²⁹

²⁹ 14.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/operator-news/18476-globe-telecom-leverages-ai-to-cut-costs-and-boost-efficiency.html> adresinden ulaşılabilir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.453.205.609
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.540 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.170.530.000
Sabit Şebeke Abonesi:	35.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	52,4

1. TRAI'den, "Belirli Uydu Tabanlı Ticari İletişim Hizmetleri için Spektrum Atama Şartları ve Koşulları" Hakkında Tavsiyeler

Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, "Belirli Uydu Tabanlı Ticari İletişim Hizmetleri için Spektrum Atama Şartları ve Koşulları" hakkında Tavsiye Kararı yayımlamıştır. Telekomünikasyon Dairesi (DoT), 11.07.2024 tarihli bir referansla, 1997 tarihli TRAI Yasası'nın 11(1)(a) Bölümü uyarınca Telekomünikasyon Yasası, 2023'ün 4. Bölümü ve Birinci Programı hükümlerini göz önünde bulundurarak, TRAI'nin birtakım uydu tabanlı iletişim hizmetleri için karasal erişim hizmetleriyle eşit şartlarda rekabet edebilmeyi hesaba katarak spektrum fiyatlandırması dahil spektrum atamasının şartları ve koşulları hakkında öneriler sunmasını talep etmiştir. Bu uydu tabanlı iletişim hizmetleri;

- Veri iletişimi ve internet hizmetleri sağlayan Jeosenkron Olmayan Yörünge (NGSO) tabanlı Sabit Uydu Hizmetleri.
- Ses, metin, veri ve internet hizmetleri sağlayan Jeosenkron Yörünge (GSO)/NGSO tabanlı Mobil Uydu Hizmetleri.

Bu bağlamda, TRAI, 27.09.2024 tarihinde, istişare belgesinde gündeme getirilen 21 konu hakkında paydaşlardan yorum ve karşı yorum talep etmek amacıyla 'Belirli Uydu Tabanlı Ticari İletişim Hizmetleri için Spektrum Atama Şartları ve Koşulları' hakkında bir istişare belgesi yayımlamıştır. Başlangıçta, yorum ve karşı yorumların sunulması için son tarihler sırasıyla 18.10.2024 ve 25.10.2024 olarak belirlenmiştir. Ancak, bazı

paydaşların talebi dikkate alınarak, yazılı yorum ve karşı yorumların sunulması için son tarihler sırasıyla 25.10.2024 ve 01.11.2024 olarak uzatılmıştır. İstişare belgesinde gündeme getirilen konulara yanıt olarak, 30 paydaş yorum sunmuş ve 12 paydaş karşı yorum sunmuştur. Danışma sürecinin bir parçası olarak TRAI, 08.11.2024 tarihinde sanal modda danışma belgesi üzerinde açık bir tartışma (OHD) gerçekleştirmiştir.

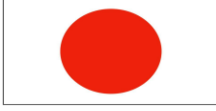
Danışma süreci sırasında paydaşlardan alınan yorumlara ve daha ileri analizlere dayanarak TRAI, 'Belirli Uydu Tabanlı Ticari İletişim Hizmetleri için Spektrum Atama Şartları ve Koşulları' hakkındaki Tavsiyelerini sonlandırmıştır.³⁰

2. "Dijital Bağlantı Düzenlemeleri için Mülklerin Derecelendirilmesi, 2024" Taslak Kılavuzu

Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, 13 Mayıs 2025'te "Dijital Bağlantı Düzenlemeleri için Mülklerin Derecelendirilmesi, 2024" kapsamında mülklerin dijital bağlantı için derecelendirilmesinin değerlendirilmesine ilişkin taslak kılavuzu yayımlamıştır. Derecelendirme kılavuzu, Dijital Bağlantı Derecelendirme Kuruluşları (DCRA'lar) tarafından mülklerin derecelendirilmesi için tek tip değerlendirme metodolojisinin benimsenmesini sağlayacaktır. Ayrıca, Mülk Yöneticileri (PM'ler) için mülklerinde Dijital Bağlantı Altyapısı (DCI) oluşturmak için standart bir referans sağlayacaktır. Taslak kılavuzun tam metni TRAI'nin www.traigov.in adresindeki web sitesinde mevcuttur.³¹

³⁰ 09.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.traigov.in/notifications/press-release/traireleases-recommendations-terms-and-conditions-assignment-spectrum> adresinden ulaşılabilir.

³¹ 13.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.traigov.in/notifications/press-release/traireleases-draft-manual-rating-properties-under-rating-properties> adresinden ulaşılabilir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	39.030 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	219.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	84,9

Japonya İçişleri ve Haberleşme'den Sorumlu Bakan Yardımcısı'nın Singapur Cumhuriyeti Ziyareti

Japonya İçişleri ve Haberleşme'den Sorumlu Bakan Yardımcısı Hideto Kawasaki, 4-6 Mayıs tarihleri arasında Singapur Cumhuriyeti'ni ziyaret etmiştir. Hükümet yetkilileri toplantılar yaparak bilgi teknolojileri alanında gelecekteki iş birliğini güçlendirmek amacıyla görüş alışverişinde bulunmuşur.

Hideto Kawasaki, Dijital Kalkınma ve Enformasyon Bakanlığı Devlet Bakanı Rahayu Mahzam ile bir toplantı gerçekleştirmiştir. Japonya ve Singapur arasındaki diplomatik ilişkilerinin kurulmasının 2026'da 60. yıldönümüne hazırlık olarak, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında ikili iş birliğini daha da güçlendirme konusunda görüş alışverişinde bulunmuştur.

Toplantıda, iki ülke arasındaki yakın iş birliği yeniden teyit edilmiş ve yapay zeka, yanlış bilgiye karşı önlemler, denizaltı kabloları, siber güvenlik ve kuantum kriptografik iletişim dahil olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri alanlarında iş birliği üzerine görüşmeler gerçekleştirilmiş ve uluslararası kuruluşlarda iş birliğinin teşvik edileceği doğrulanmıştır.

Hideto Kawasaki ayrıca, 5G/Açık RAN, 5G'nin Ötesinde ve karasal olmayan ağ (NTN) dahil olmak üzere iletişim teknolojilerinin araştırma ve geliştirmesiyle uğraşan Singapur

Teknoloji ve Tasarım Üniversitesi'ni (SUTD) ziyaret etmiş, Ulusal Bilgi ve İletişim Teknolojileri Enstitüsü (NICT) ile SUTD arasında imzalanan 5G'nin Ötesinde'yi teşvik etmek için mutabakat zaptının değişim törenine katılmış ve Singapur'da faaliyet gösteren Japon şirketlerin liderleriyle bir toplantı düzenlemiştir.³²

³² 12.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.soumu.go.jp/main_sosiki/joho_tsusin/eng/pressrelease/2025/5/12_1.html adresinden ulaşılabilir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.640.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,6

1. Kuveyt Yeni Nesil Bulut İnovasyonu Zirvesi

Gulf Business Machines (GBM), Kuveyt'in 2035 Vizyonu ile uyumlu dijital dönüşüm konusunda diyalogu teşvik etmek amacıyla Kuveyt İnovasyon Zirvesi 2025'te CloudX'i kullanıma sunmuştur. Uçtan uca dijital çözümlerin önde gelen sağlayıcısı olan GBM, Kuveyt'teki Four Seasons Hotel'de düzenlenen Kuveyt İnovasyon Zirvesi 2025'te önemli bir rol oynamıştır.

Uluslararası Veri Şirketi IDC verilerine göre, Kuveyt'teki kurumsal bilgi teknolojisi harcamalarının 2025 yılında %7,4 oranında artarak 1,2 milyar ABD Dolarına ulaşması beklenmektedir. Bu artış, ülkenin dijital yeteneklere yönelik yatırımlarındaki büyümeyi ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, GBM'nin etkinliğe katılımı önemli bir dönüm noktasını işaret etmektedir. Etkinlik kapsamında, GBM CloudX'in Kuveyt pazarındaki resmi lansmanı gerçekleştirilmiş olup, bu gelişme GBM'nin yerel ihtiyaçlara uygun, ölçeklenebilir ve gelişmiş bulut çözümleri sunma kararlılığını yansıtmaktadır. GBM CloudX, kamu ve özel sektör kuruluşlarına çeviklik, operasyonel verimlilik ve inovasyona hazırlık sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Etkinlikte ayrıca, önde gelen kamu yetkililerinin katılımıyla gerçekleşen açılış konuşmaları ve Kuveyt'in dijital dönüşüm vizyonuna ilişkin kapsamlı bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

Etkinliğin başarısını değerlendiren GBM Kuveyt Genel Müdürü Wassim Seliman yaptığı açıklamada “*Kuveyt İnovasyon Zirvesi 2025, vizyonerlerin, yenilikçilerin ve*

teknoloji liderlerinin olağanüstü bir araya gelmesiydi. Günümüzün dinamik dijital ortamında, iş hedeflerine ulaşmak teknoloji benimsemeye yönelik esnek ve çevik bir yaklaşım gerektirir. Bölgede 35 yılı aşkın deneyimiyle GBM, müşterilerimiz için dijital dönüşümü yönlendirmede ön saflarda yer almıştır. Her düzeyde inovasyonu güçlendirerek, teknolojinin yalnızca işletmeleri dönüştürmekle kalmayıp aynı zamanda ulusal ilerlemeyi de beslediği daha geniş bir vizyona katkıda bulunuyoruz. Uzmanlığımızı sergilemekten ve GBM CloudX'i Kuveyt pazarına tanıtmaktan gurur duyduk ve kuruluşları inovasyon, veri ve sürdürülebilirlikle desteklenen bir gelecek inşa etmek için ihtiyaç duydukları teknolojiler ve içgörülerle güçlendirmeye kararlıyız.” demiştir. ³³

2. Kuveyt'ten Microsoft ile Stratejik Ortaklık

İletişim İşleri Devlet Bakanı Omar Al-Omar yaptığı açıklamada, Bakanlığın Microsoft ile stratejik ortaklığının şartlarını uygulayarak dijital entegrasyonu hızlandırma ve hükümet inovasyonunu artırma taahhüdünü teyit etmiştir.

Microsoft'un İcra Başkan Yardımcısı ve Baş Ticaret Sorumlusu Judson Bezek-Althoff ile üst düzey bir toplantıda yaptığı konuşmada Bakan Al-Omar, Kuveyt'in küresel gelişmelerle uyumlu, hükümet hizmetlerinin kalitesini artıran ve inovasyon ve yatırıma elverişli bir ortam oluşturan entegre bir dijital sistem kurma yolunda istikrarlı bir ilerleme kaydettiğini söylemiştir.

Ayrıca, bu ortaklığın en önemli kazanımlarından birinin yapay zeka, siber güvenlik ve ileri teknolojiler konusunda uzmanlaşmış eğitim programları aracılığıyla ulusal yeterliliklerin güçlendirilmesi olduğunu ve Kuveyt kadrolarının rekabetçi ve sürdürülebilir bir dijital ekonomiye doğru dönüşüme liderlik etme rolünün pekiştirildiğini belirtmiştir.

³³ 01.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafrikanews.com/2025/05/01/gbm-launches-new-cloud-innovation-at-kuwait-summit-2025/> adresinden ulaşılabilmektedir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA Başkan Vekili Şeyh Athbi Jaber Al-Sabah ise, Microsoft ile ortaklık ve CITRA'nın doğrudan desteğiyle yapay zeka destekli veri merkezi projesinin başlatılmasının Kuveyt'in dijital geleceğinde önemli bir adım olduğunu söylemiştir.

Şeyh Athbi, Kurumun, ülkenin ihtiyaçlarına hizmet eden ve dijital dönüşüme yönelik hedeflerini destekleyen gelişmiş veri merkezleri kurmak ve işletmek için gerekli ortamı sağlamak amacıyla ilgili devlet kurumları ile uluslararası ortaklar, özellikle de Microsoft arasında bir bağlantı görevi görmeyi üstlendiğini açıklamıştır.

Althoff ise anlaşmanın temel noktalarını ve yapay zeka teknolojilerine yatırımın hızlandırılması, veri merkezlerinin geliştirilmesi ve Microsoft Copilot çözümlerinin benimsenmesi gibi bir dizi temel alanda iş birliği beklentilerini sunmuştur.

Bu toplantı, veri merkezi projelerini, mükemmellik ve inovasyon merkezlerini hayata geçirmek ve Microsoft Copilot çözümlerini hükümet operasyonlarına entegre ederek performans verimliliğini artırmak ve vatandaşlara sağlanan hizmet seviyesini yükseltmek için atılan bir dizi koordinasyon adımının bir parçasıdır. ³⁴

³⁴ 20.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://citra.gov.kw/sites/en/Pages/NewsDetails.aspx?NewsID=95> adresinden ulaşılabilmektedir.

MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

Google'ın, Malezya'da Büyük Veri Merkezi Yatırımı

Google'ın Pearl Computing Malaysia şirketi, 1 milyar MYR (233,7 milyon ABD Doları) değerindeki anlaşmayı Gamuda DC Infrastructure adlı Gamuda şirketi ile imzalamıştır. Forbes'un borsaya ilişkin bir belgeye dayandırdığı habere göre, Kuala Lumpur'un yaklaşık 90 kilometre güneyindeki Port Dickson'da hiper ölçekli bir veri merkezi inşa edilmesi planlanmaktadır.

Gamuda DC ayrıca veri merkezini soğutmak için gereken günlük 65 milyon litre suyu sağlamak üzere bir su arıtma tesisi inşa etmek üzere de sözleşme imzalamıştır. Ayrıca Gamuda DC, veri merkezi projesinin yeri olarak Pearl Computing'e 157 hektarlık arazi satmayı kabul etmiştir. Bu, 455 milyon MYR'ye (106,3 milyon ABD Doları) mal olacaktır.

Google, Mayıs 2024'te Gamuda ile Kuala Lumpur'un kuzeybatısındaki Selangor'daki Elmina İş Parkı'ndaki Pearl Computing'in veri merkezi projesi için mekanik, elektrik ve sıhhi tesisat işlerini yürütmek üzere 1,7 milyar MYR (397,2 milyon ABD Doları) tutarında bir anlaşma imzalamıştır.

Aynı zamanlarda Google'ın Malezya'ya 2 milyar ABD Doları yatırım yapmayı planladığı duyurulmuştur. Ülkedeki ilk veri merkezini ve bir Google Cloud hub'ını geliştirmek hedeflendiği belirtilmiştir.³⁵

³⁵ 09.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/data-centres-networks/18457-google-makes-another-major-data-centre-investment-in-malaysia.html> adresinden ulaşılabilir.

SİNGAPUR

Nüfusu:	5.850.000
Yüzölçümü:	7.199 km ²
Kişi Başına Gelir:	82.800 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA)
Mobil Şebeke Abonesi:	9.754.700
Sabit Şebeke Abonesi:	2.010.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	95

Yapay Zeka Güvenliği

Singapur'da Uluslararası Yapay Zeka Güvenliği Zirvesi; "Singapur Uzlaşısı" konferansı yapılmıştır. 2025 Singapur Yapay Zeka Araştırma Haftası kapsamında düzenlenen konferansta, 11 ülkeden 100'den fazla uzmanın bir araya gelerek yapay zeka güvenliği üzerine küresel araştırma önceliklerini tartışmıştır. Konferans sonucunda, "Küresel Yapay Zeka Güvenliği Araştırma Önceliklerine İlişkin Singapur Uzlaşısı" yayımlanmıştır. Avustralya, Kanada, Şili, Çin, Fransa, Japonya, Kore, Hollanda, Birleşik Krallık, ABD ve Singapur'dan akademisyenler, özel sektör temsilcileri, hükümet yetkilileri ve düşünce kuruluşları, yapay zeka güvenliği alanında ortak araştırma önceliklerini belirlemek amacıyla buluşmuştur. Bu buluşmada belirlenen üç ana öncelik;

- Risk Değerlendirmesi: Yapay zeka sistemlerinin neden olabileceği zararların boyutunu ve olasılığını anlamaya yönelik araştırmalardır. Etki ölçüm yöntemleri, hassas ve tekrarlanabilir kurallar geliştirme, bağımsız denetim altyapılarının kurulması bu başlık altındadır.
- Geliştirme: Yapay zeka sistemlerinin baştan güvenilir, emniyetli ve öngörülebilir biçimde tasarlanmasıdır. Sistemlerin belirli davranışları yerine getirecek şekilde yapılandırılması ve bu davranışların doğruluğunun test edilmesi odak noktasıdır.

- Kontrol ve İzleme: Yapay zeka sistemlerinin davranışlarını denetleme ve gerektiğinde müdahale etme mekanizmalarının geliştirilmesidir. Ayrıca, yapay zeka sistemlerinin parçası olduğu geniş ekosistemi izleme ve toplumun yapay zeka kaynaklı olumsuzluklara karşı dayanıklılığını artırma çalışmaları da bu kapsamda yer almaktadır.

Singapur, uzun süredir teknolojiye yaptığı yatırımlar ve bilim temelli yönetim anlayışıyla tanınmaktadır. Bu kapsamda yapay zeka konusunda da güvenliğin, şeffaflığın ve inovasyonun dengeli biçimde sağlanmasını hedeflemektedir. “Singapur Uzlaşısı”, bu çabanın bir çıktısı olarak, yapay zeka araştırmacıları ile politika yapıcılar arasında kalıcı ve verimli bir diyalog kurmayı amaçlamaktadır. Nihai amacın, yapay zekaya olan güveni artırarak, teknolojinin kamu yararına hizmet etmesini sağlamak olduğu ifade edilmektedir.³⁶

³⁶ 08.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.imda.gov.sg/resources/press-releases-factsheets-and-speeches/press-releases/2025/top-scientific-minds-gathered-in-sg-to-advance-ai> adresinden ulaşılabilir.

SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	23.140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Haberleşme, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST)
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

1. Suudi Arabistan'ın, Türkiye'deki 15. Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Düzenleyicileri Konferansına Katılımı

İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST tarafından temsil edilen Suudi Arabistan Krallığı, Türkiye Cumhuriyeti'nde düzenlenen 15. Uluslararası Elektronik İletişim ve Posta Düzenleyicileri Konferansına katılmıştır.

"Dijital Gelecek: Elektronik İletişim ve Posta Sektörlerinin Dönüşümü" başlıklı konferans, çok sayıda düzenleyici kurumu, uluslararası uzmanı ve politika yapıcıyı bir araya getirerek dijitalleşmenin telekomünikasyon ve posta sektörleri üzerindeki etkisini ve teknolojik gelişmelerle uyumlu düzenleyici çerçeveler geliştirme ve uyarlama stratejilerini tartışmıştır. Oturumlarda, ayrıca dijital iletişim ve posta hizmetleriyle ilgili güvenlik zorlukları ve çözümlerine odaklanılmıştır. Konferansta, İletişim, Uzay ve Teknoloji Strateji ve Dijitalleşme Komisyonu Vali Yardımcısı Sayın Naif Sheshah, "Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Oturumu: Dijital Altyapı ve Düzenleme Çerçevesi" başlıklı bir panel oturumuna katılmıştır.

Oturumda, dijital dönüşümün temel bir kolaylaştırıcısı olarak dijital altyapıyı geliştirmenin yolları ele alınmış ve Krallık'taki düzenleyici ortamı güçlendirme mekanizmaları incelenmiştir. Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU, Krallığı dijital dönüşüm ve düzenleyici iş birliğinde lider bir küresel model olarak vurgulayan ayrıntılı bir çalışma yayımlamıştır. Ayrıca, Suudi Arabistan, bilgi ve iletişim teknolojileri

Düzenleme Takipçisi ve Birleşmiş Milletler Telekomünikasyon Altyapısı Endeksi'nde (TII) yüksek sıralamalara ek olarak, üst üste ikinci yıl 2024 ICT Gelişim Endeksi'nde G20 ülkeleri arasında ikinci sırada yer almıştır.³⁷

2. Suudi İnternet Raporu 2024

İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST, Suudi Arabistan'daki internet ekosistemi ve kullanımı hakkında güvenilir veriler sunan ve en son istatistiklere göre hizmet kalitesindeki gelişmeleri izleyen Suudi İnternet Raporu 2024'ü yayımlamıştır.

Rapor, dijital hizmetleri geliştirmeyi, yatırımcıları ve girişimcileri etkinleştirmeyi ve gelişen bir dijital ekonominin gelişimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Rapor, Suudi Arabistan'daki kullanıcıların davranışlarını ve internet kullanımını vurgulayan çeşitli göstergeler ve veriler göstermiş ve Suudi Arabistan'daki internet penetrasyonunun %99'a ulaştığını belirtmiştir.

İnternet kullanımının en yoğun olduğu saatlerin 21:00 ile 23:00 arasında olduğunu vurgulamış ve cumartesi gününü haftanın en yoğun günlerinden biri olarak belirlemiştir. Ayrıca, cep telefonları internette gezinmek için en çok kullanılan cihazlar olarak ortaya çıkmış ve diğer cihazlara kıyasla kullanımın %99,4'ünü oluşturmuştur.

Raporda ayrıca çevrimiçi alışveriş davranışları üzerine bir çalışma da yer almış ve çevrimiçi alışverişin %93,1'inin yerel web sitelerinde gerçekleştiği ortaya çıkmıştır. Veriler, Suudi Arabistan'daki internet kullanıcılarının %21,5'inin çeşitli yapay zeka araçlarını kullandığını göstermiştir. Rapor, Suudi Arabistan'ın internet göstergelerindeki küresel mükemmelliği hakkında ayrıntılı bilgi ortaya koymuş ve kişi başına ortalama mobil veri tüketiminin aylık 48 GB'a ulaştığını ve bunun küresel ortalamanın üç katına denk geldiğini belirtmiştir.

³⁷ 29.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/media-center/news/N2025052900> adresinden ulaşılabilir.

Suudi alan adlarının yıllık büyümesi %25'e ulaşmış olup bu rakam küresel ortalamanın sekiz katına den gelmektedir. Suudi Arabistan, mobil internet hızları açısından G20'de ilk beş ülke arasında yer almaktadır ve bu, Suudi Arabistan'daki dijital altyapının ilerlemesini ve gelişimini yansıtmakta ve internet penetrasyonunun genişlemesine ve hizmetlerine daha geniş erişime katkıda bulunmaktadır.³⁸

³⁸ 12.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/media-center/news/N2025051200> adresinden ulaşılabilir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

Naver'in, Tayland Pazarı için Egemen Yapay Zeka Teşviki

İlgi alanları arasında internet, yapay zeka (YZ) ve bulut bilişim bulunan Koreli teknoloji şirketi Naver, Tayland merkezli yapay zeka ve bulut platformu firması SIAM.AI ile egemen bir yapay zeka işletmesi için bir mutabakat zaptı (MoU) imzalamıştır. Bu anlaşma kapsamında Tayca büyük dil modeli (LLM) ve turizme özel bir yapay zeka acentesi ortaklaşa geliştirilecektir.

Korea Times'ın haberine göre, SIAM.AI, ortaklığı Güneydoğu Asya pazarında egemen yapay zekanın genişlemesini hızlandırmak için bir sıçrama tahtası olarak kullanılacaktır. Ortaklık kapsamında Naver Cloud, tescilli LLM'ler inşa etme ve işletme konusunda deneyim paylaşımı ile SIAM.AI kapsamlı Tayca dilinde veri ve grafik işleme birimi altyapısı sağlayacaktır. Bu iki şirket, bu yılın sonuna kadar gerçek hizmetlere uygulanabilir bir Tayca dili modeli oluşturacaktır.

Daha sonra, güçlü yerel talebi karşılamak için turizme özgü bir YZ aracı kullanıma sunulacaktır. Ayrıca ortaklar sağlık, kamu hizmetleri ve akademi gibi çeşitli YZ odaklı endüstrilere yönelik farklı boyutlarda dil modelleri geliştirerek genişlemeyi hedeflemektedir.

Bilinen veri egemenliği ve egemen yapay zeka temalarına atıfta bulunarak Naver Cloud, Tayland'ın kendi yapay zeka modellerini ve uygulamalarını bağımsız olarak geliştirme ve işletme yeteneğini oluşturmaya yardımcı olmak için süreç boyunca teknolojilerini ve uzmanlığını paylaşacağını ifade etmiştir.³⁹

³⁹ 26.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/vendor-news/18532-naver-promotes-sovereign-ai-for-thai-market.html> adresinden ulaşılabilir.

AFRİKA KITASİ

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

Dijital Cinsiyet Uçurumunu Giderilmesi

Hızlı teknolojik değişimin yaşandığı günümüzde, iş yapma, öğrenme, çalışma, işlem yapma, birbirimizle bağlantı kurma ve hem özel hem de kamu sektörleriyle etkileşim kurma şeklimizden toplumumuzun tüm sektörlerini yeniden şekillendiren dijital bir sıçramaya tanık olunmaktadır. Özellikle Güney Afrika Ulusal Birlik Hükümeti (GNU), kimseyi geride bırakmaması gereken bu dijital geleceği benimseme duruşunu ilan etmiştir.

Bu dijital geleceğin bir parçası olarak, özellikle kadınlar ve kız çocukları olmak üzere, dezavantajlı, kırsal ve yetersiz hizmet alan bölgelerdeki topluluklar, dijital araçlara, eğitime ve fırsatlara erişimde önemli engellerle karşılaşmaya devam edilmektedir.

2024 GSMA raporuna göre, Güney Afrika'daki mobil internet cinsiyet farkı inatçı bir gerçeklik olmaya devam etmektedir; kadınların mobil interneti kullanma olasılığı erkeklerden hala %14 daha azdır. Bu sadece teknolojik bir eşitsizlik değil; fırsat, güçlendirme ve eşitlikte bir boşluktur. Geçmişini düzeltmeye ve kapsayıcı bir dijital toplum kurmaya çalışan bir ülkede, böylesi bir eşitsizliğe artık tahammül edilmemelidir. Bu dijital cinsiyet ayrımı sadece erişimdeki bir boşluk değil; fırsattaki, güçlendirmedeki

ve eşitlikteki bir boşluktur ve GNU bağlamında eşitliği teşvik etmeyi amaçladığı için teşvik edilmemelidir. Kadınların, erkeklere kıyasla toplumumuzdaki en savunmasız grup olması, çünkü sosyal, politik, yasal ve kültürel alanlarda daha fazla yük taşımaları durdurulması gerekmektedir.

Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumunun (ICASA) bu engelleri yıkmaya kararlı olduğu belirtilmektedir. Bilgi iletişimi, yayıncılık ve posta sektörlerinde düzenleyici müdahaleler yoluyla dönüşüm için uğraşmakta ve bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün ana akımlarındaki kadınlar ve kız çocukları arasındaki bu ayrımın geçmişteki kök salmış daha derin eşitsizlikleri yansıtmamasını sağlamanın yollarını açılmaktadır. ICASA Başkanı *“Dijital geleceğin geçmişin dışlamalarını yeniden üretmesine izin vermeyeceğiz. Dijital alanlarda kadınların güçlendirilmesinin bir hayır işi olarak görülmemesi gerektiğine de inanıyorum çünkü bu sürdürülebilir kalkınmanın anahtarıdır. Bana göre, kadınlar benzersiz bakış açıları, liderlik ve dayanıklılık getiriyor.”* açıklamasında bulunmuştur.

Güney Afrika Kadın Bilişim Forumu, GirlCode ve Teknolojideki Kadınlar gibi kuruluşlar, cinsiyet farkını kapatmak ve daha fazla kadının Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (STEM) alanlarına girmesini ve bu alanlarda başarılı olmasını teşvik etmek için aktif olarak çalışmaktadır. Bu tür girişimler, cinsiyet kapsayıcı inovasyona yatırım yapıldığında neler başarabileceğini göstermektedir.

Dijital dönüşümü benimserken, veri maliyetleri engellerden biri olmaya devam etmektedir ve bu nedenle, iş yapma maliyetini düşürme ve dijital altyapının kadınların ve kızların hakim olduğu en kırsal ve marjinal topluluklara ulaşmasını sağlama taahhüdünde bulunmak için tüm lisans sahipleriyle işbirlikçi çalışma modelleri aracılığıyla düzenleyici müdahaleler aranması gerekmektedir.

Yönetim kurullarında, gelişim laboratuvarlarında, ağ tasarımlarında, yapay zeka çözümleri için kodlamada, veri madencilerinde, veri analitiğinde ve en önemlisi tüm sektörlerde karar alma rollerinde daha fazla kadına ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Kadınlar teknoloji yaratmanın bir parçası olduğunda, bu daha kapsayıcı ve gerçek dünya ihtiyaçlarına daha duyarlı hale gelmektedir.

Farklı yetkilerine, zorlukları fark edip tanımış ve dijital ortamın karmaşıklığını kabul etmiş olmalarına rağmen, ICASA Film ve Yayın Kurulu (FPB), Bilgi Düzenleyicisi (IR) ve Alan Adı Kurumu (ZADNA) ile güçlerini birleştirmiştir ve Güney Afrika Bilgi, İletişim Teknolojileri ve Medya Düzenleyicileri Forumu'nu (ICTMR-SA) kurarak proaktif bir duruş sergilemiştir. Bu forumun amacı, iş birliğini güçlendirmek, çakışan çabaları azaltmak ve gelişen bilgi teknolojileri ve medya sektörlerini ele almak için daha verimli düzenlemeler oluşturmaktır.

Bu girişim ayrıca, dijital alanda herkesin çevrimiçi zararlardan korunması, kadınlar için güvenli bir alan sağlanması için gereken düzenleyici müdahalelerin ilerletilmesini de hedeflemektedir. Özellikle kadınlara ve kız çocuklarına yönelik olmak üzere katılım için gerçek bir tehdit olmaya devam eden birkaç çevrimiçi taciz, cinsiyete dayalı siber şiddet ve dijital dışlanmaya tanık olunmuştur.

Botlokwa köyündeki genç bir kadının robotik mühendisi olabileceği, Mothibistad'daki bir annenin gelişen bire-ticaret işi kurabileceği, ülkedeki kadınların yalnızca teknolojiye erişebildiği değil, onu şekillendirebildiği bir Güney Afrika oluşturulması hedeflenmektedir.⁴⁰

⁴⁰ 17.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.icasa.org.za/news/2025/bridging-the-digital-gender-divide-for-an-inclusive-south-africa> adresinden ulaşılabilmektedir.

KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Kenya'da Fiber Ağın Genişletilmesi

Kenya Hükümeti, Dünya Bankası ile ortaklaşa, ülke ve sınırları boyunca fiber optik bağlantı ve erişimin yaygınlaştırılması üzerine çalışmaya başlamıştır. Bu, Eldoret'ten Güney Sudan sınırındaki Nadapal-Nakodok'a kadar uzanan Doğu Afrika Bölgesel Taşımacılık, Ticaret ve Kalkınma Kolaylaştırma Projesi'nin (EARTTDFP) ilk aşamasının başarıyla tamamlanmasının ardından gerçekleşmiştir.

Bakanlık merkezinde yeni atanan Dünya Bankası Ulaştırma Küresel Uygulama Yöneticisi Bay Binyam Reja ile bir tanıtım toplantısında konuşan PS Tanui, Bakanlığın Ulaştırma Bakanlığı ve Dünya Bankası ile iş birliği içinde ülkenin Kuzeybatı bölgesinde kalkınmayı kolaylaştırmak için 730 km'lik EARTTDFP'yi hayata geçirdiğini belirtmiştir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu (ICTA) CEO'su Stanley Kamanguya tarafından desteklenen Müh. Tanui ayrıca ICTA, Konza Teknokent Kalkınma Kurumu ve Dışişleri Bakanlığı'ndaki diğer kurumların görevlerini tam olarak yerine getirmek için Dünya Bankası ve diğer özel ortaklarla iş birliği yapmayı dört gözle beklediklerini belirtmiştir. Toplantıda Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelerle ilgili tartışmalara odaklanılmıştır; bunların arasında EARTTDFP ve şu anda uygulama aşamasında olan Afrika Boynuzu Geçit Kalkınma Projesi (HoAGDP) önemli yer tutmaktadır.

EARTTDFP, koridor boyunca 193 abone sitesinin kurulduğu Uasin Gishu, Kakamega, Trans-Nzoia, Batı Pokot ve Turkana ilçelerini kapsamakta ve tüm uygulama kapsamında en çok yararlanıcısı okullar, devlet kurumları, hastaneler/eczaneler ve seçili pazar yerlerindeki halka açık WiFi olan koridor boyunca 193 abone sitesi kurulmuştur.

HoAGDP, Isiolo, Meru, Garissa, Wajir ve Mandera ilçelerini kapsayacak ve Kenya'yı Etiyopya ve Somali'ye bağlayacaktır. Proje, Isiolo-Mandera Koridoru boyunca 740 km fiber optik kablo döşenmesini ve metrolarda ve kamu kurumlarına giden son millerde ek 200 km'lik kablo döşenmesini içerecektir.⁴¹

⁴¹ 16.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafricanews.com/2025/05/16/kenya-and-world-bank-expand-fibre-network-to-boost-digital-connectivity-nationwide/> adresinden ulaşılabilir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. NTRA'dan, Tele-Pazarlamacılar ve İstenmeyen Aramalar için Yeni Kurallar

Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu NTRA, iletişimde şeffaflığı artırmayı ve kullanıcılara gelen aramalar üzerinde daha fazla kontrol sağlamayı amaçlayan yeni bir dizi düzenleyici ve teknik önlemi açıklamıştır. Girişim ister mobil ister sabit telefonlardan olsun, kişilerin arayanları daha iyi tespit etmelerine yardımcı olmaya odaklanmakta ve rahatsız edici ve promosyon amaçlı aramalara karşı devam eden mücadelede önemli bir adımı işaret etmektedir.

NTRA değişiklikleri bir basın açıklamasıyla duyurmuş ve güncellemelerin telekomünikasyon kullanıcılarının mahremiyetini korumaya ve istenmeyen aramaların neden olduğu sürekli rahatsızlıkların üstesinden gelmeye yönelik daha geniş çabaların bir parçası olduğunu vurgulamıştır. En önemli güncellemelerden biri, sabit hatlı telefonlar için, kullanıcıların cevap vermeden önce arayan tarafın adını, tanıtım amaçlı aramalar yapan kuruluşlarda dahil olmak üzere görmelerini sağlayan bir arayan kimliği özelliğinin başlatılmasıdır. Bu önlemin, bireylerin hangi çağrıları kabul edecekleri konusunda bilinçli kararlar vermelerine yardımcı olması beklenmektedir.

Bir başka yenilik olarak, arayan tanımlama sistemi sadece arayanın adını değil, aynı zamanda rolünü veya mesleğini de gösterecek şekilde genişletilmiştir. Bu özellikle gazetecilerden, teslimat hizmeti personelinden veya bağış kampanyalarında çalışan

kişilerden gelen aramalar için geçerlidir. Bu iyileştirme, bu tür meşru aramaları istenmeyen tele-pazarlama girişimlerinden ayırt etmeyi amaçlamaktadır. NTRA ayrıca ihlaller için sert cezalar da belirlemiştir. Tanıtım amaçlı aramalar için kayıtsız hatları birden fazla kez kullanarak rahatsız edici aramalar yaptığı tespit edilen tüm cihazlar Mısır'daki tüm şebekelerde devre dışı bırakılacaktır.

Kullanıcının cihazı başka bir kayıtsız hatla yeniden etkinleştirerek kısıtlamayı aşmaya çalıştığı ve rahatsız edici aramalar yapmaya devam ettiği durumlarda, telefon kalıcı olarak engellenecek ve herhangi bir Mısır telekom şebkesinde çalışamaz hale getirilecektir. Ayrıca, pazarlama amacıyla yetkisiz hat kullandığı kanıtlanan kişilerin, kişisel kullanım için bile olsa yeni hat almaları kalıcı olarak yasaklanacaktır. Düzenleyici kurum, bu adımın gizlilik koruma çerçevesine uyulmasını sağlamak için çok önemli olduğunu belirtmiştir.

Bu yeni kurallar, Temmuz 2024'te yayımlanan ve promosyon veya ticari arama yapan herkesin bilgilerini mobil işletmecilere kaydettirmesini ve ilgili hizmeti yasal olarak etkinleştirmesini gerektiren önceki düzenlemelere dayanmaktadır. Bu kurallar kapsamında, arayanlar aynı zamanda alıcıların ya kuruluşun adının gösterilmesi ya da "NTRA Uyarısı" gibi bir ön uyarı etiketi aracılığıyla aramanın niteliği hakkında bilgilendirilmesini sağlamalıdır.

Yetkili makam, bu tedbirlerin sıkı bir şekilde uygulanması ve telekom sağlayıcıları ile iş birliğinin sürdürülmesi konusundaki kararlılığını vurgulamıştır. Vatandaşlar ayrıca herhangi bir ihlal veya rahatsız edici aramayı telekom işletmecilerinin müşteri hizmetleri kanalları veya doğrudan NTRA'nın çağrı merkezi aracılığıyla bildirmeye teşvik edilmektedir.

Bu adım Mısır'ın telekomünikasyon ortamının düzenlenmesinde önemli bir ilerleme olarak görülmekte ve artan gizlilik endişeleri karşısında tüketicilerin daha iyi korunmasına yönelik artan talebi yansıtmaktadır.⁴²

⁴² 20.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.egypttoday.com/Article/3/140282/NTRA-launches-new-rules-to-regulate-telemarketers-and-spam-calls> adresinden ulaşılabilir.

2. Mısır Siber Güvenlikte Dünya Liderleri Arasında

Mısır, Küresel Siber Güvenlik Endeksi 2024'te 100 puan alarak en yüksek performans gösteren 12 ülkeden biri olmuştur. Bu gelişme, Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü münasebetiyle bir dizi infografik yayımlayan Kabine Medya Merkezi tarafından duyurulmuştur.

Sunulan verilere göre, ülke aynı anda birçok uluslararası sıralamada sonuç elde etmiştir. Mısır, Ağ Hazırlık Endeksi'ndeki konumunu iyileştirerek 2024'te altı puan artışla 85. sıraya yükselmiş ve ayrıca Hükümet Yapay Zeka Hazırlık Endeksi'nde 2019'dan 2024'e kadar 111. sıradan 65. sıraya yükselerek önemli bir sıçrama yapmıştır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün ekonomik performansı da önemli ölçüde iyileşmiştir. Büyüme oranı 2013/2014'teki %8,4'ten neredeyse iki katına çıkarak 2023/2024'te %14,4'e ulaşmıştır. Sektöre yapılan kamu yatırımları 45 kat artmıştır. Dijital ve elektronik teknolojilerin GSYH'ye katkısı %5,8'e yükselmiş ve dijital hizmet ihracatı dört kat artarak 6,9 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır.

İnternet erişimi de önemli ölçüde artmıştır. Sabit internetin ortalama hızı üç kat artarak 77,9 Mbps'ye, mobil internet kullanıcılarının sayısı ise neredeyse dört kat artarak 88,8 milyona ulaşmıştır. Yüksek hızlı internet abonelerinin sayısı ise 11,7 milyona ulaşmıştır. Mısır telekomünikasyon altyapısını aktif bir şekilde geliştirmektedir. 5G ve eSIM teknolojisinin başlatılması için lisanslar verilmiş ve 3000'den fazla yeni iletişim kulesi kurulmuştur. Dijital dönüşüm Yeni İdari Başkenti de kucaklarken ülkedeki tüm hükümet binaları fiber-optik ağa bağlanmıştır.⁴³

⁴³ 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://tvbrics.com/en/news/egypt-is-among-world-leaders-in-cybersecurity/> adresinden ulaşılabilir.

OKYANUSYA**AVUSTRALYA**

Nüfusu:	25.687.041
Yüzölçümü:	7.692.024 km ²
Kişi Başına Gelir:	56.352 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avustralya İletişim ve Medya Kurumu (ACMA)
Mobil Şebeke Abonesi:	27.880.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.820.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	86,55

Siber Güvenlik: Yeni Yükümlülükler ve Standartlar

30 Mayıs 2025'te yürürlüğe giren Siber Güvenlik Yasası, işletmeler için fidye yazılımı ödemelerini bildirme zorunluluğu getirmiştir. Ayrıca, Siber Olay İnceleme Kurulu kurulmuş ve akıllı cihazlar için minimum güvenlik standartları belirlenmiştir. Bu düzenlemeler, 2023-2030 Avustralya Siber Güvenlik Stratejisi kapsamında hayata geçirilmiştir.⁴⁴

⁴⁴ 29.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.homeaffairs.gov.au/cyber-security-subsite/Pages/cyber-security-act.aspx> adresinden ulaşılabilir.

YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

Spark'ın, Nokia ile Yeni Stratejik Ortaklığı

Spark New Zealand (Spark) Nokia ile stratejik bir ağ operasyonları ortaklığı imzaladığını duyurmuştur. Bu ortaklık kapsamında Nokia, Spark'ın ağının günlük izlenmesini ve desteğini yönetecek, Spark ise gelecekteki ağ stratejisi ve planlaması, ağ tasarım mühendisliği, kritik olay denetimi ve karmaşık operasyonlar dahil olmak üzere rekabet avantajının tüm bileşenleri üzerinde stratejik karar alma ve kontrolü elinde tutacaktır. Spark ve Nokia, Spark müşterilerine daha iyi ağ deneyimleri sunmak için yapay zekâ ve otomasyon yeteneklerini birlikte geliştirecektir.

Anlaşmanın bir parçası olarak Nokia, küresel operasyonlarını tamamlamak ve kritik yerel destek ve uzmanlığın Yeni Zelanda'da tutulmasını sağlamak için yerel bir Ağ Operasyonları Merkezi (NOC) kuracaktır. Spark Ağ ve Operasyon Direktörü Renee Mateparae, *"Spark, daha iyi müşteri deneyimlerini verimli bir şekilde sunan dayanıklı, uyarlanabilir ve otomatik bir ağ oluşturmaya yönelik uzun vadeli stratejik bir odaklanmaya sahipti. Teknoloji son yıllarda hızla gelişti ve 5G'nin ve daha yüksek sanallaştırma seviyelerinin dağıtımıyla ağlar giderek daha karmaşık hale geliyor ve izlenmesi ve yönetilmesi gereken daha fazla unsur var. Bu stratejik ortaklık sayesinde ekiplerimizi ağ stratejisine ve Spark için rekabet avantajı alanlarına odaklayabilirken, Nokia'nın küresel ölçeğinden ve kapsamlı yapay zeka ve otomasyon yeteneklerinden yararlanarak emek yoğun ve manuel ağ görevlerini daha verimli bir şekilde yerine getirebiliriz. Nokia ve Spark ayrıca, yapay zeka ve otomasyon aracılığıyla Spark'ın ağ*

stratejisini hızlandıracak kullanım durumlarını birlikte tasarlamak için birlikte çalışacak ve bizi reaktif hata yönetiminden daha akıllı ağ izleme sistemine taşıyacak ve bu da müşterilerimiz için sorunları proaktif bir şekilde tespit edip çözmemizi sağlayacak.” demiştir.

Nokia'da Yönetilen Hizmetler Başkan Yardımcısı Friedrich Trawoeger ise, "Nokia ve Spark'ın birlikte çalışma konusunda uzun bir geçmişi var. Kapsamlı ağ operasyonlarımızı ve yapay zeka uzmanlığımızı Spark'ın Yeni Zelanda'ya ağ inovasyonu sunma geçmişiyle birleştirdiğimizde, bu genişletilmiş ortaklığın sağlayacağı fırsatlardan heyecan duyuyoruz. Birlikte, Spark için daha akıllı, daha verimli bir ağ ve müşterileri için gelişmiş bir kullanıcı deneyimi sağlayacağız." açıklamasını yapmıştır.⁴⁵

⁴⁵ 19.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.spark.co.nz/online/about/our-company/news/Spark-announces-new-strategic-network-partnership-with-Nokia> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek Pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır.

Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek varolan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenmektedir.

1. TikTok'un Reklam Arşivine İlişkin DSA Kapsamında Ön Uyumluluk Değerlendirmesi

Avrupa Komisyonu, TikTok'un Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamındaki reklam kütüphanesi yayımlama yükümlülüğünü yerine getirmediği yönünde bir ön değerlendirmede bulunmuştur.

TikTok'taki reklam kütüphanesinin, dolandırıcılık niteliği taşıyan reklamların, hibrit tehdit kampanyalarının, koordineli bilgi operasyonlarının ve seçim bağlamı da dâhil olmak üzere sahte reklamların tespiti açısından araştırmacılar ve sivil toplum için hayati önem arz ettiği ifade edilmiştir. Bu doğrultuda Avrupa Komisyonu TikTok'un reklam içerikleri, hedeflenen kullanıcılar ve reklamları finanse eden kişi ya da kuruluşlar hakkında gerekli bilgileri sağlamadığını tespit etmiştir. Ayrıca, TikTok'un reklam kütüphanesi, bu bilgilere dayalı olarak kamuoyunun kapsamlı bir şekilde reklam araması yapmasına olanak tanımadığı, böylece söz konusu aracın etkinliğini önemli ölçüde sınırladığı ifade edilmiştir.

Avrupa Komisyonu tarafından açıklanan ön bulgular, işletmenin iç belgelerinin analizini, TikTok'un araçlarının test edilmesini ve alandaki uzmanlarla yapılan görüşmeleri içeren kapsamlı bir soruşturmaya dayandırılmıştır. Ön değerlendirme ile Avrupa Komisyonu, TikTok'a DSA'yı ihlal ettiğine dair ilk görüşünü bildirmiştir. Bu kapsamda, TikTok, soruşturma dosyasındaki belgeleri inceleyerek ve Komisyon'un ön bulgularına yazılı olarak cevap vererek savunma haklarını kullanma imkânına sahip olmuştur. Buna paralel olarak, Avrupa Dijital Hizmetler Kurulu'nun da görüşüne başvurulacağı da duyurulmuştur.

Ayrıca ön değerlendirme nihai olarak teyit edilirse, Avrupa Komisyonu tarafından bir uygunsuzluk kararı alabileceği ve bu durumda, hizmet sağlayıcının küresel yıllık cirosunun %6'sına kadar para cezası uygulanabileceği gibi hizmet sağlayıcının ihlali gidermek üzere almayı taahhüt ettiği tedbirlerin uygulanması için yoğunlaştırılmış denetim süreci başlatılabileceği açıklanmıştır.⁴⁶

2. Avrupa'yı Girişimcilik ve Ölçeklenme Üssüne Dönüştürmeye Yönelik Stratejik Hamle

Avrupa Komisyonu, küresel teknoloji odaklı şirketlerin Avrupa'da kurulup büyüyebileceği elverişli bir ortam oluşturmayı hedefleyen "Avrupa Birliği Girişim ve Ölçeklenme Stratejisi – Avrupa'yı Tercih Et" başlıklı stratejiyi başlatmıştır. Söz konusu girişim, ilk aşamada yetenek çekme ve elde tutma yoluyla Avrupa'nın rekabetçiliğini artırmayı amaçlayan birleşik bir Avrupa yaklaşımını teşvik eden bilimsel bileşene odaklanmıştır.

Girişimler (*startuplar*) ve ölçeklenmiş işletmeler (*scaleuplar*), Avrupa'nın geleceği açısından kilitöneme sahip aktörler olarak yenilikçiliği ve sürdürülebilir büyümeyi teşvik etmiş, nitelikli istihdam sağlamış, yatırımları çekmiş ve stratejik bağımlılıkların azaltılmasına katkı sunmuşlardır. Ancak güçlü temellere rağmen, hâlen çok sayıda girişim, laboratuvarıdan pazara geçiş yaptığı ve Avrupa Birliği sınırları içinde

⁴⁶ 15.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1223 adresinden ulaşılabilir.

ölçeklenerek büyümekte zorluk yaşadığı ifade edilmiştir. Bu Strateji, söz konusu zorlukları ele almayı amaçlamış; girişimlerin kuruluş aşamasından olgunlaşma ve başarıya ulaşma sürecine kadar yaşam döngüsünün tüm aşamalarında desteklenmesini hedeflemiştir.

Strateji, girişimlerin ve ölçeklenmiş işletmelerin temel ihtiyaçlarını tespit etmiş ve beş ana başlıkta aşağıda yer alan eylem önerileri sunmuştur;

- Yenilikçiliğe Elverişli Bir Ortamın Teşvik Edilmesi: Tek Pazar Stratejisi'nde belirtildiği üzere, girişimlerin ve ölçeklenmiş işletmelerin daha az idari yüke ve Tek Pazar genelinde daha basit ve destekleyici kurallara ihtiyaç duyduğu tespit edilmiştir. Avrupa İşletme Cüzdanı ile ekonomik aktörler için birleştirilmiş dijital kimlik aracılığıyla kamu idareleriyle dijital etkileşimleri kolaylaştırmayı amaçlamıştır.
- Daha Etkin Finansmana Erişimin Sağlanması: Girişimlerin ve ölçeklenmiş işletmelerin daha iyi finansmana, daha büyük ve bütünleşik bir Avrupa risk sermayesi piyasasına ve kurumsal yatırımcıların daha fazla katılımına ihtiyaç duyduğu belirlenmiştir. Tasarruf ve Yatırım Birliği girişi, Avrupa'da daha fazla finansman ve yatırım fırsatının önünü açacak kilit bir araç olarak tanımlanmıştır.
- Pazar Erişiminin ve Yayılımının Desteklenmesi: Girişimlerin laboratuvarlardan pazara geçiş süreçlerinin hızlandırılması gerektiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Avrupa çapındaki üniversite ekosistemlerini bir araya getirecek Avrupa Girişim ve Ölçeklenme Merkezleri önerilmiştir.
- Nitelikli Yeteneklerin Cezbedilmesi ve Elde Tutulması: Girişimlerin ve ölçeklenmiş işletmelerin yüksek vasıflı bireylere daha iyi erişime ihtiyaç duyduğu vurgulanmıştır.
- Altyapı, Ağlar ve Hizmetlere Erişimin Kolaylaştırılması: Girişimlerin pazara erişim sürelerinin kısaltılması ve ticarileşme süreçlerinin hızlandırılması gerekliliği tespit edilmiştir. Strateji, sanayi kullanıcıları için teknoloji ve araştırma altyapılarına erişimi kolaylaştırmak ve sözleşme koşullarındaki farklılıkları ortadan kaldırmak amacıyla bir "Erişim Şartı" önerisinde bulunmuştur.

Stratejinin ilerleyişı küresel performans göstergeleri aracılığıyla izleneceğı belirtilmiş olup, Avrupa Komisyonu stratejinin uygulanmasına ilişkin değerlendirme raporunu 2027 yılı sonuna kadar yayımlamayı planlamıştır.⁴⁷

⁴⁷ 28.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1350 adresinden ulaşılabilir.

BEREC

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), Avrupa Birliği'ndeki telekomünikasyon pazarının düzenleyici kurumudur. 2009 yılı Eylül ayında yürürlüğe giren Telekom Paketi ile oluşturulmuştur. BEREC, Yönetim Kurulu'nda ulusal düzenleyici kurumları ve AB yetkilileri dâhil idari personeli içermektedir. BEREC, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri için iç pazarın gelişmesine ve daha iyi işleyişine katkıda bulunur. Bunu, tüketicilere ve işletmelere benzer şekilde daha büyük faydalar sağlamak için AB düzenleyici çerçevesinin tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve telekomünikasyon sektöründe etkili bir iç pazarı teşvik etmeyi hedefleyerek yapmaktadır.

“Dolandırıcılık Faaliyetlerine ve Numaranın Kötüye Kullanımına Karşı Son Kullanıcı Koruması” Konulu BEREC Çalıştayı

Dijital hizmetler günlük yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır. Ancak bu hizmetlerin hızlı gelişimi dolandırıcılık faaliyetlerinde ve numaralandırma kaynaklarının kötüye kullanımında önemli bir artışa yol açarak tüketicileri etkilemektedir. Bu durumu ele almak üzere, Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurumu (BEREC) öncülüğündeki Avrupalı düzenleyiciler, tüketicinin korunmasını ve elektronik iletişime duyulan güveni arttırmak için aktif olarak çözüm arayışındadır.

Bu çabaların bir parçası olarak BEREC, 21 Mayıs 2025 tarihinde Brüksel'de (ve çevrimiçi olarak) numaranın kötüye kullanımı ve dolandırıcılık faaliyetlerini önleyen pratik konuları tartışmak üzere bir çalıştay düzenlemiştir. Bu çalıştay, uzun vadeli çözümler bulmak için piyasa oyuncularıyla iş birliğini teşvik etmeyi amaçlamıştır.

BEREC'in son kullanıcıları güçlendirme taahhüdü temel bir stratejik hedeftir. Bu husus, 1 Nisan 2025 tarihinde BEREC Paydaş Forumu'nda düzenlenen ve gelişen dijital pazarda son kullanıcı haklarının korunmasına odaklanan bir panelde vurgulanmıştır. Ayrıca, 2024 yılında Son Kullanıcılar Çalışma Grubu şeffaflık, hizmet kalitesi ve tüketici

haklarını düzenleyen kuralların periyodik olarak gözden geçirilmesi ihtiyacını vurgulayan bir görüş geliştirmiştir. BEREC, AB genelinde tutarlı tüketici koruması sağlamak için ulusal düzenleyici otoriteler arasında daha güçlü işbirliğini savunmaktadır.⁴⁸

⁴⁸ 13.05.2025 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/berec-workshop-on-end-user-protection-against-fraudulent-activities-and-number-misuse> adresinden ulaşılabilir.

ENISA

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylül 2005 tarihinde faaliyete geçmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitüleri ve üye ülkelerle de iş birliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği kültürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geçiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

Avrupa Güvenlik Açığı Veritabanı ile Dijital Güvenliğin Sağlanması

ENISA, NIS2 Direktifi kapsamında Avrupa Güvenlik Açığı Veritabanı'nı (EUVD) hizmete sunmuştur. Bu veritabanı, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) ürün ve hizmetlerini etkileyen siber güvenlik açıkları hakkında güvenilir, uygulanabilir ve toplu bilgiler sağlamaktadır. Veriler; CSIRT'ler, satıcılar ve mevcut veritabanlarından toplanarak açık kaynak bir yazılım olan Vulnerability-Lookup aracılığıyla ilişkilendirilmekte ve analiz edilmektedir.

Avrupa Güvenlik Açığı Veritabanı, hem kamuya açık bir kaynak olarak hem de özellikle ağ ve bilgi sistemleri tedarikçileri ile onların hizmetlerinden yararlanan kuruluşlar için önemli bir araç niteliğindedir. Ayrıca ulusal otoriteler, özel şirketler ve araştırmacılar da sistemden yararlanabilmektedirler.

Veritabanı; kritik güvenlik açıkları, aktif olarak istismar edilen açıklar ve Avrupa Birliği tarafından koordine edilen açıklar için üç farklı gösterge paneli sunmaktadır. Bu paneller, kullanıcıların en güncel tehditlere karşı farkındalıklarını artırmayı amaçlamaktadır.

ENISA İcra Direktörü, bu veritabanının AB'nin dijital güvenliğini güçlendirmede önemli bir kilometre taşı olduğunu vurgularken, Avrupa Parlamentosu Üyesi de sistemin hem kamu hem de özel sektördeki paydaşların dijital altyapılarını daha etkili ve özerk biçimde korumalarına yardımcı olacağını belirtmiştir.⁴⁹

⁴⁹ 25.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.enisa.europa.eu/news/consult-the-european-vulnerability-database-to-enhance-your-digital-security> adresinden ulaşılabilir.

ETSI

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT'in (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı) devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

1. 6G Yeni Yazılım Geliştirme Grubu

ETSI, Avrupa Birliği destekli SUNRISE-6G projesi kapsamında, 6G test ortamlarının federasyonunu sağlamak amacıyla OpenOP (SDG OOP) adlı yeni bir Yazılım Geliştirme Grubu kurmuştur. Bu grup, GSMA gereksinimleri ve Linux Foundation CAMARA servis API'lerini kullanarak, işletmeciler ağlarının ve test ortamlarının entegrasyonunu kolaylaştırmayı hedeflemektedir.

OpenOP, araştırma kuruluşları, KOBİ'ler ve telekom şirketlerinin birlikte çalışabileceği, açık ve tarafsız bir platform sunarak, sanayi, otomotiv, e-sağlık ve akıllı tarım gibi alanlarda inovasyonu teşvik etmeyi amaçlamaktadır.⁵⁰

2. ETSI Konuşma İletim Kalitesi Konferansı

ETSI Konuşma İletim Kalitesi (STQ) Konferansı, 13-14 Mayıs 2025 tarihlerinde Fransa'da düzenlenmiştir. Konferansın amacı; teknolojinin yalnızca en kârlı

⁵⁰ 14.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2532-etsi-creates-new-software-development-group-to-deliver-open-source-operator-platform-for-6g-testbed-federation> adresinden ulaşılabilmektedir.

kullanıcılara değil, toplumun tüm kesimlerine hizmet etmesi gerektiğinin vurgulanmasıdır.

İşitme ve görme engelli uzmanlar ile erişilebilirlik savunucuları, kullanıcı deneyimi ve acil durum iletişim hizmetlerinde erişilebilirliğin önemine değinmişlerdir. Katılımcılar, teknolojik tasarımlarda erişilebilirliğin temel bir unsur olması gerektiğini ve kapsayıcı araçların tüm kullanıcılar için iletişim kalitesini artırdığını belirtmişlerdir.⁵¹

3. Avrupa Komisyonu’nun Yeni Tek Pazar Stratejisi Hakkında ETSI’den Açıklama

ETSI Avrupa Komisyonu, 21 Mayıs 2025’te daha basit, sorunsuz ve güçlü bir Avrupa iç pazarı oluşturmayı hedefleyen yeni bir Tek Pazar Stratejisi’ne yönelik görüşünü açıklamıştır. ETSI bu stratejiyi memnuniyetle karşıladığını ve ortak spesifikasyonların dijitalleşme ve standardizasyon süreçlerinde önemli bir rol oynayacağını belirtmiştir. ETSI, Avrupa’nın dijital dönüşümünü desteklemek için teknik uzmanlığını ve standart geliştirme kapasitesini sunmaya hazır olduğunu ifade etmiştir.⁵²

⁵¹ 20.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/news/2535-etsi-speech-transmission-quality-conference-a-call-to-action-from-people-with-disabilities> adresinden ulaşılabilir.

⁵² 22.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/news/2538-etsi-s-statement-on-the-european-commission-s-new-single-market-strategy> adresinden ulaşılabilir.

GSMA

The GSM Association (GSMA), mobil işletmeciler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

1. GSMA'dan Dijital Cinsiyet Uçurumu Raporu

GSMA tarafından yayımlanan "Dijital Cinsiyet Uçurumu Raporu 2025"e göre, düşük ve orta gelirli ülkelerde mobil internet kullanımında cinsiyet farkını kapatmaya yönelik ilerleme, 2024 yılı itibarıyla duraklama göstermiştir. Raporda, kadınların mobil internet kullanma olasılığının erkeklere kıyasla %14 daha düşük olduğu ve kadınların mobil internet edinim oranının yavaşlamış olduğu belirtilmiştir. Bu durum, söz konusu ülkelerde mobil internet kullanan kadın sayısının erkeklere kıyasla yaklaşık 235 milyon daha az olmasına neden olmuştur. Hâlihazırda orta ve düşük gelirli ülkelerde mobil internet kullanmayan 885 milyon kadın bulunduğu ve bunların yaklaşık %60'ının Güney Asya ile Sahra Altı Afrika'da yaşadığı tespit edilmiştir.

Raporda, orta ve düşük gelirli 15 ülke incelenmiş; kadınların mobil erişim ve kullanımına dair verileri ele alınarak kadınların mobil interneti benimsemelerinde ve kullanmalarında karşılaştıkları engeller ile bu durumun erkeklerle kıyaslandığında nasıl farklılaştığını ortaya koymuştur.

2017 ile 2020 yılları arasında mobil internet cinsiyet farkı %25'ten %15'e düşerek önemli bir azalma göstermiştir. Ancak, bu ilerleme 2021 ve 2022 yıllarında duraklamış; söz konusu fark yeniden artmıştır. 2023 yılında ise bu fark üç yıl aradan sonra ilk kez tekrar azalmış ve 2020'deki %15 seviyesine geri dönmüştür; fakat bu oran 2024 yılı itibarıyla yalnızca %14'e gerileyerek büyük ölçüde sabit kalmıştır. Cinsiyet farkının en yüksek olduğu bölgeler, %32 ile Güney Asya ve %29 ile Sahra Altı Afrika olmuştur.

Düşük ve orta gelirli ülkelerdeki kadınların %61'i akıllı telefona sahip olduğunu bildirmiştir; ancak bu, yaklaşık 945 milyon kadının hâlen akıllı telefona sahip olmadığı anlamına gelmektedir. Bu rakam, erkeklere kıyasla 230 milyon daha az kadının akıllı telefona erişebildiğini ve 2023'ten bu yana önemli bir değişiklik yaşanmadığını ortaya koymuştur. İnternet erişimine olanak sağlayan cihazların fiyatı, mobil internet benimsemesi önündeki en büyük engellerden biri olarak tespit edilmiştir. Ayrıca okuryazarlık ve dijital beceriler eksikliği de mobil internetin kullanımının önündeki diğer temel engel olarak belirtilmiştir. Kadınlar, çevrimiçi olduklarında dahi erkeklere kıyasla mobil interneti daha seyrek ve daha sınırlı hizmetler için kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu durumun arkasında güvenlik ve emniyet kaygıları, veri ve cihaz maliyeti ile bağlantı kalitesine ilişkin sorunlar gibi faktörler yer almıştır.⁵³

2. GSMA'dan Küresel Spektrum Fiyatlandırma Raporu

GSMA tarafından "Küresel Spektrum Fiyatlandırma Raporu" yayımlanmıştır. Raporda, son on yılda mobil işletmecilerin gelirleri düşüş göstermiş olmasına rağmen, spektrum fiyatlarının bu eğilimle orantılı bir şekilde azalmamış olduğu vurgulanmış; bu durumun, mobil şebeke altyapısına yapılan yatırımlar üzerinde ciddi baskı oluşturduğu belirtilmiştir.

Rapor, mobil hizmetler için tüketici fiyatları ile spektrumun birim maliyeti her ne kadar azalmış olsa da mobil şebeke işletmecileri (MNO'lar) üzerindeki toplam maliyet yükünün kayda değer ölçüde artmış olduğunu ortaya koymuştur. Küresel ölçekte kümülatif spektrum maliyetlerinin, işletmeci gelirlerinin %7'sine tekabül eder hâle geldiği ve bunun son on yılda %63'lük bir artış anlamına geldiği tespit edilmiştir. Aynı dönemde, spektrum başına megahertz (MHz) gelirlerinde %60 oranında bir düşüş meydana gelmiştir. Her ne kadar bazı spektrum bantlarında MHz başına maliyetler 2014'ten bu yana %75'e varan oranlarda azalmış olsa da işletmeciler bant genişliği

⁵³ 14.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/progress-closing-the-mobile-internet-gender-gap-stalls-in-lmics-gsma-mobile-gender-gap-report-2025/> adresinden ulaşılabilir.

talebini karşılayabilmek amacıyla spektrum varlıklarını %80 oranında artırmak durumunda kalmış; bu da toplam maliyeti yükseltmiştir.

Veri birimi başına gelirden de çarpıcı bir gerileme gözlemlenmiştir. 2014 ile 2024 yılları arasında, işletmecilerin gigabayt başına elde ettiği gelir %96 oranında azalmıştır. Ancak bu azalan gelirler ile nispeten yüksek spektrum edinme maliyetlerinin birleşimi, işletmecilerin özellikle 4G ve 5G ağlarının yaygınlaştırılması ve iyileştirilmesine yönelik yatırımlarını kısıtlamıştır. Raporda, spektrum maliyetlerinin yüksek olduğu ülkelerde şebeke kapsama alanının daraldığı ve mobil veri hızlarının düştüğü; bunun da hem tüketiciler üzerinde olumsuz etkiler doğurduğu hem de dijital ekonomilerin gelişimini yavaşlattığı ortaya konulmuştur.

GSMA bu kapsamda, spektrum fiyatlarının mevcut piyasa koşullarına ve işletmecilere karşı karşıya bulunduğu ekonomik gerçekliklere uygun şekilde yeniden düzenlemesi gerektiğini belirtmiştir. 2030 yılına kadar dünya genelinde yaklaşık 1000 spektrum lisansının süresi dolacak olup, bu yenileme süreçlerinin bir fırsat olarak değerlendirilmesi ve gelecek nesil mobil şebekelere yatırım yapılabilmesi adına fiyatlandırma politikalarının yeniden yapılandırılması gerektiği vurgulanmıştır.⁵⁴

⁵⁴ 15.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/gsma-calls-for-governments-to-prioritise-affordable-spectrum-costs-to-support-global-digital-growth/> adresinden ulaşılabilir.

ITU

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU (International Telecommunication Union), Birleşmiş Milletler çatısı altında bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda uzmanlaşmış bir uluslararası örgüttür. 1865'te kurulan ve ülkemizin de kurucularından olduğu Birlik haberleşme ağlarında uluslararası bağlanabilirliği kolaylaştırmak için küresel radyo spektrumu düzenlemeleri, uydu yörüngelerinin tahsisi ve teknolojik standartların belirlenmesi için çalışmalar yapmaktadır. Birlik 1947 tarihinde Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak faaliyet gösteren, devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz bir uzmanlık kuruluşu haline gelmiştir.

Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü

Birleşmiş Milletler'in bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki uzmanlık kuruluşu olan ve ülkemizin kurucu üyeleri arasında yer aldığı Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Genel Sekreteri Doreen Bogdan-Martin, Dünya Telekomünikasyon ve Bilgi Toplumu Günü kapsamında yaptığı açıklamada bu yıl ITU'nun 160. Kuruluş yılı olduğunu belirterek dünya nüfusunun üçte biri halen çevrim dışı olsa da bağlantılı insan sayısının artışında daha önceye göre daha hızlı bir artış olduğunu belirterek herkesin ama özellikle de kadınların ve kız çocuklarının teknolojinin getirdiği imkanlardan yararlanmasını sağlanması gerektiğini ifade etmiştir.⁵⁵

⁵⁵ 17.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.itu.int/en/mediacentre/Pages/statement-2025-05-17-WTISD.aspx> adresinden ulaşılabilir.

UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

1. Pul Koleksiyonculuğunda Dijital Dönüşüm

Dünya Posta Birliği UPU tarafından 2002 yılından beri yönetilen ve yaklaşık 200 ülkenin resmi pul verilerini içeren WNS veritabanı, mobil uygulama formatında kullanıma sunulmuştur. "WNS Stamps" adlı bu uygulama, kullanıcıların mobil cihazları aracılığıyla pulları tarayıp tanımlamasını sağlayan yapay zekâ destekli bir sistemle geliştirilmiştir.

Bu uygulama sayesinde koleksiyonerlerin artık katalog ve bütçe gibi araçlara ihtiyaç duymadan saniyeler içinde pulları tanıyabildiği belirtilmiştir. Uygulamanın ücretsiz sunulduğu, üyelik gerektirmediği ve kullanıcı verisi toplamadığı vurgulanmıştır.

Yetkililer, uygulamanın zaman içerisinde sosyal medya entegrasyonu, çok dilli destek ve gerçek zamanlı piyasa değeri bilgisi gibi yeni özelliklerle geliştirileceğini bildirmiştir. Ayrıca, 1840–2001 yılları arasında basılmış ancak WNS sisteminde yer almayan yaklaşık 680.000 pulun da posta idareleri tarafından çevrim içi platform aracılığıyla sisteme dahil edileceği açıklanmıştır.

WNS mobil uygulamasının, koleksiyonculuğu dijitalleştirerek özellikle genç nesillerin ilgisini artırdığı, küresel ölçekte filateliye erişimi yaygınlaştırdığı ve pul piyasasında güvenilirliği pekiştirdiği değerlendirilmiştir.⁵⁶

2. UPU ile Visa Arasında Dijital Finansal Kapsayıcılığı Artırmaya Yönelik Stratejik İş Birliği

Dünya Posta Birliği UPU ile dijital ödemeler alanında küresel bir lider olan Visa arasında, UPU ağı içinde dijital posta finansal hizmetlerine erişimi artırmak amacıyla stratejik bir iş birliği başlatılmıştır. Bu ortaklık ile finansal kapsayıcılığın teşvik edilmesi ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesi hedeflenmiş; UPU'nun uluslararası posta ağı ile Visa'nın ödeme altyapısı bir araya getirilmiştir.

İş birliği kapsamında üç ana program duyurulmuştur:

- Küresel Posta Dijital Kapsayıcı Finans Programı: Afrika, Latin Amerika ve Karayipler, Asya-Pasifik, Avrupa ve Arap coğrafyalarındaki posta idarelerinin dijital finansal hizmet dönüşümüne özel destek sağlanarak ekonomik dayanıklılığın artırılması amaçlanmıştır.
- Posta Ödeme Sistemlerinde Sınır Ötesi Bağlantının Güçlendirilmesi: Visa'nın küresel ödeme ağı ile entegrasyon sağlanarak UPU ağının sınır ötesi ödeme yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.
- Siber Güvenlik ve Risk Danışmanlığı Programı: Visa'nın siber güvenlik uzmanlığından faydalanılarak posta ödeme sistemlerinin güvenilirliğinin ve hizmet güvenliğinin artırılması hedeflenmiştir.

Ayrıca iş birliği; uluslararası havale, fatura ödemeleri ve dijital ödeme alma hizmetlerinin geliştirilmesi; kamu hizmetlerine erişimin posta ağları aracılığıyla yaygınlaştırılması; kadın girişimciler dahil olmak üzere küçük işletmelerin dijitalleşme ve finansmana erişiminin sağlanması; ve posta ağlarının siber tehditlere karşı

⁵⁶ 30.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/newsletter/upu-simplifies-stamp-collecting-with-new-mobile-app> adresinden ulaşılabilmektedir.

korunması gibi başlıklarda uygulamaya konulmuş çeşitli destek alanlarını da kapsamıştır.

Bu yeni ortaklık, Visa ve Gates Vakfı destekli UPU Finansal Kapsayıcılık Teknik Destek Programı'nın (FITAF) başarıları üzerine inşa edilmiştir. Gelişmekte olan ülkelerdeki posta idarelerinin yerel topluluklara finansal hizmet sunma kapasitelerinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Visa Kamu Çözümleri Başkanı Rajiv Garodia, Visa'nın küresel ağı ve teknolojisiyle finansal kapsayıcılığı desteklemeye kararlı olduğunu, UPU'nun 1,5 milyarkişiyeye hizmet sağlayarak bu hedef için ideal bir ortak olduğunu ifade etmiştir.

UPU Politika, Düzenleme ve Pazarlar Direktörü Siva Somasundram ise, bu tür kamu - özel sektör iş birliklerinin dijital çözümleri yaygınlaştırmada kilit rol oynadığını ve en ücra topluluklara dahi güvenilir, etkili hizmetlerin ulaştırılmasını sağladığını belirtmiştir. Bu iş birliğinin, finansal hizmetlerin dijital dönüşümünü ve kapsayıcılığını hızlandırdığı değerlendirilmiştir.⁵⁷

⁵⁷ 14.05.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/press-release/2025/visa-and-universal-postal-union-upu-collaborate-to-help-boost-financial-inclusion> adresinden ulaşılabilir.